

SALT-2 Zirvesi'nin gündemi açıklandı

Dış Haberler Servisi — 15 - 19 Haziran'da Viyana'da Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile ABD Başkanı Jimmy Carter tarafından imzalanacak olan SALT-2 anlaşmasının gündemi açıklandı. Gündeme göre, Brejnev ve Carter sabah ve öğleden sonra olmak üzere günde en az iki kez bir araya gelecekler. Ayrıca gerekirse iki lider öğle yemeklerini de birlikte yiyecek.

Bu arada Nükleer Silahların Sınırlanılmasını Öngören SALT-2 Anlaşmasını imzalamak üzere bir araya gelecek iki liderin, ayrıca Ortadoğu, Asya ve Afrika'daki son gelişmeleri görüşecekleri de bildirildi. Gözlemler, Carter'ın Brejnev'den İsrail - Mısır arasında imzalanacak anlaşma olumlu tavır alınmasını ve öldürüldü BM Barış Günü'nün kalış süresini onaylamasını isteyeceğini de bildirmektedirler. Bilindiği gibi Sovyetler Birliği İsrail - Mısır anlaşmasını İlerici Arap ülkeleri ve FKO gibi reddetmiştir.

Carter ve Brejnev ayrıca iki ülkenin birbirlerini nüfus casus uydularının yok edilmesi silah denemelerini durdurmayı öngören bir anlaşma üzerinde de anlaşacakları bildirildi.

SALT-2 ÖNCESİNDEKİ SALDIRI ABD, NATO ülkelerine yaptığı baskıyı artırdı

Dış Haberler Servisi — ABD'nin SALT-2'nin imzalanması öncesinde ilişkide bulunduğu çeşitli NATO ülkelerine politik askeri baskılar yaptığı ve bu ülkelere yeni tip nükleer silahların yerleştirilmesi yolunda çalıştığı açıklandı. Türkiye'ye U-2 uçaklarını dayatan ABD'nin, Belçika'ya da nükleer başlıklı yeni tip füzele- rin yerleştirilmesi için yoğun baskı yaptığı belirtildi. Federal Almanya'nın yeni tip nükleer silahları topladıkları üzerinde ancak diğer NATO ülkelerinin de bu silahları depolamaya kabul ettikleri takdirde yerleştirileceğini açıklamasından sonra, ABD'nin çeşitli yetkilileri NATO ülkelerini turlamaya başladı.

Türkiye'den sonra Portekiz ve Belçika gündem de
Kimi Senatörler, silah
tekelleri yararına çalışıyor

Bu arada ABD Savunma Bakanı'nın da Portekiz'de olduğu haber verildi. Brown'un Portekiz Devlet Başkanı Eanes ile bir görüşme yaptığı, aynen Türkiye'ye gelen Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher'ın ziyaretinde uygulandığı gibi, görüşmeden sonra bir basın toplantısı düzenleyeceği öğrenildi.

SENATÖR'DAKİ GERİCİ FAALİYET

Öte yandan ABD Senatörleri arasında yapılan son konuşmalarda senatörler NATO ülkelerinde olsun, ABD denetimindeki diğer ülkelere olsun, dinleme faaliyetlerinin

geliştirilmesini, yeni üsler kurulmasını atıştı bir biçimde savunmaktadır. Demokrat Parti Senatörü John Glenn, bu tür politik ve askeri düzenlemeler yapılmadıkça SALT-2 anlaşmasına oy veremeyeceğini açıkladı. Gözlemler, ABD Kongresinde çeşitli senatör ve milletvekillerinin SALT-2'ye karşı çıkmalarını, SALT-2'den dünya çapında askeri yarar sağlamak için yararlanmaya çalışıldığını, bu senatör ve milletvekillerinin çokuluslu silah tekelleriyle olan ilişkilerine bağlamaktadır.

Güney Lübnan'da sağcılar köyleri tehdit ediyor

Beirut (ANKA) — Lübnan'ın güneyinde İsrail'in desteği ile bağımsız bir "Özgür Lübnan Devleti" ilan eden sağcı lider Sad Haddad, İsrail sınırlarına boyuna dar bir şerit halinde sahip olduğu egemenlik bölgesinin elvarında bulunan köylere "ülmatomlar" göndererek kendi "devletine" katılmasını istedi. Haddad'ın ülmatom gönderdiği köylerin sayısı yeddi oldu. Sağcılar, halen Birleşmiş Milletler Barış Gücüne bağlı askerlerin denetimli bulunduğu bu köyleri ve İsrail'in de Güney Lübnan'ın Sur Limanını, savaş gemileri ile abluka altına aldıkları bildirildi.

Venezuela polislerinin gizli mezarları ortaya çıkarıldı

Caracas, (A.A.) — Venezuela'da, teknik adı polis tarafından kullanıldığı sanılan gizli bir işkence merkezi ile bir gizli mezarlık ortaya çıkarıldı. İşkence merkezi ile mezarlık, başkent Caracas'ın 40 km. uzğındaki Caraya'dadır. İşkence merkezinin adli polisler tarafından grup tarafından kullanıldığı sanılmaktadır. Bu grubun faaliyetlerini sürdüren aykırı Ramon Vasquez'in öldürülmesinden sonra yapılan araştırma işkence merkezi ile gizli mezarlığın ortaya çıkarılmasını sağladı.

Petrol şirketleri kâr edememekten yakınıyor

Londra, (A.A.) — Batılı büyük şirketlerinin yönetim kurullarının başkanları, hissedarlarına şirketlerinin "kâr etmediğini" bildirmektedirler. Shell Tasarım ve Ticaret Şirketi'nin bir yetkilisi de petrol stokları açısından dünyanın "gerçekte ne denli olabilsen o denli kötü" bir durumda bulunduğunu söyledi. Shell Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Michael Pocock, Londra'da şirket hissedarlarına petrolün dışardan satın alan ülkelerin enerji tüketimini kısacak yeni önlemler alınması ve petrol dışı enerji kaynakları geliştirilmeleri halinde güç günlerde karşılaşılabileceğini söyledi.

İranlı gazeteciler sansürün kaldırılmasını istedi

Tahran — İran Gazeteciler Sendikası, Ayetullah Humeyni'ye başvurarak baskılarına uygulanan baskıların kaldırılmasını istedi. İran'ın en yüksek tirajlı gazetesinden biri olan Ayendegan, Humeyni'nin eleştirilerini protesto için bir süre önce yayını durdurmuş. Kayhan gazetesinde çalışan 20 görevli de "İslam Birliği" adlı derneği kurarak isten atılmıştı.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

A. Bilge DİCLELİ

Daha değerlisi yok!

BUGÜN 19 Mayıs, Ulusal bağımsızlık savaşımızın ilk adımlarının atılmasının 60. yıldönümü. Halkımızın canıyla, canıyla kazandığı bir savaşın başlangıcının yıldönümü bugün. Kimi ülkeler böylesine dönüm noktalarının 60. yıldönümlerini yeni zaferlerle, büyük kazanımlarla, yadsınmaz başarılarla kutlamaktalar. Oysa bizler, böylesine bir haktan yoksunuz.

BUGÜN 19 Mayıs. Ve halkımızın ulusal bağımsızlıktan daha değerli hiçbir şey bulunmadığı gerçeğini, canıyla, canıyla yeniden yaşıyor. ABD üslerinin, ABD yetkililerinin diledikleri gibi çalışmalarını görüyor. NATO'nun saldırılar politikasının ülkemize her gün yeni ödümler dayatmasına tanık oluyor. Emperyalizmin mali kuruluşlarının IMF'nin, Dünya Bankası'nın bir verip milyon alan kredileri aracılığıyla kaynaklarımızı yönlendirmeye tepki duyuyor. Dahası, 1919 öncesinin uygulamalarını, bir Dünyu Umu miyeli'nin benzerinin gündeme getirildiğini görüyor. Ve hemen her gün kırk kişi birden vuruluyor, katlediliyor.

BUGÜN ulusal bağımsızlığımızdan ödünler verilmemiş, olsaydı, bir ABD gelip de ülkemiz topraklarında üsler kurup, bu üsleri de dilediği gibi çalıştırabilirdi miydi? Bu üsler ölüm silahlarını depolayıp, Anadolu topraklarını belki de bereketsiz kılacak Pershing'lerin, nütron bombasının pozisyonlarını dayatabilir miydi? Kendi askersel manevraları için uçuracağı U-2 casus uçaklarının bizlerden habersiz semalarımızda dolmasını isteyebilir miydi?

BUGÜN ulusal bağımsızlığımızdan ödünler verilmemiş, olsaydı, bu kadar çok işsiz insan, bu kadar büyük ekonomik bunalım, bu kadar büyük sorunlarla karşı karşıya olur muyduk? 14 milyar dolarlık dış borcun altında ezilip büzölür müydük? IMF'nin dayatmalarına, yabancı sermayenin kaynaklarımızı sömürmesine tanık olur muyduk?

BUGÜN ulusal bağımsızlığımızdan ödünler verilmemiş, olsaydı, CIA ile işbirliği içindeki kanlı ceteler, terörist örgütler boy verip güçlenirler miydi? Can güvenliği diye bir sorun olur muydu? Faşizm ve onun kaynağı olan tekelleşmiş sermaye, dilediği gibi at oynatabilir miydi? Gazetelere ilanlar verip, IMF'nin, Dünya Bankası'nın dayatmalarına "e" denilmesini onurlu halkımızdan isteyebilir miydi?

BUGÜN bizler, işte böylesine sorunlarla karşı karşıyayız. O alıntılar yapılan kimileri tarafından sanki bir meta imiş gibi kaynak gösterilen Batı basınında «hasta adam» olarak lanse edilen bir ülkenin avatları olarak bütün bu sorunları çözmek zorundayız. Türkiye'nin hasta olmadığı, bunalımın kapitalist sistemden, emperyalizmden ve yeni sömürgeci ilişkilerden kaynaklandığı gerçeğini kanıtlamak durumundayız. 19 Mayıs 1919 öncesinde ülkemizin yine «hasta adam» olarak tanıtıldığını, «bizi isteyen kapitalizme ve bizi yutmak isteyen emperyalizme» karşı verilen savaşımı anımsamak ve kesin önlemler almak gerekiyor.

BUGÜN bizler 19 Mayıs 1919'un 60. yıldönümünü belki kimi ülkelerin halkları gibi, bağımsızlık yolundaki başarılarına yenilerini ekleyerek kutlamaktan mahrumuz. Ama bağımsızlık yanan ateşe, özgürlük ve barış tutkusıyla, ulusal bağımsızlığımızdan daha değerli hiçbir şeyimizin olmadığı bilinciyle dopdolu.

DÜNYA TURU

TAHRAN — İran'ın dini lider Ayetullah Humeyni'nin 79'uncu yaş günü, İran'daki dini çevreler arasında törenlerle kutlandı. Humeyni'nin ikamet etmekte olduğu Kum kentine, çeşitli halk kesimlerinden temsilciler, dini liderin bu gününü kutlamak için Kum'a akın etti.

LİZBON — Portekiz hükümeti, ülkenin ilk nükleer enerji santralının inşaatına 1987 ya da 1988 yılından önce başlanamayacağını anlaşımına üzerine, elde bulunan 855 ton konsantre uranyum'un uluslararası pazar- da satışa çıkarıldığını ve en yüksek fiyat veren ölkeye satılacağını açıkladı.

YENİ DELHİ — Hindistan Cumhurbaşkanı Nilam Sanjiva Reddy, eski Başbakan Bayan Indira Gandhi, oğlu Sanjay Gandhi ve öteki bazı eski kamu görevlilerinin, özel bir mahkemede yargılanmalarını öngören ve Hindistan parlamentosunun her yıl meclisince kabul edilen bir hükümet tasarısını onayladı.

KOPENHAG — Danimarkalı resmen ziyaret etmekte olan İngiltere Kraliçesi 2. Elizabeth, Kraliçe Margarethe'ye İngiltere'nin en büyük nişanı olan Dişbaşı Nişanını verdi. Kraliçe Margarethe, İngiltere dışındadır, bu nişanı alan ikinci kadın olmaktadır.

STOCKHOLM — 1969/73 yılları arasında birlikte «serbest yaşamın» moda olduğu İsveçte, «evlenmelerin» yeniden arttığı, yapılan bir araştırma sonucu ortaya çıktı. 862 konuyu yıllar arasında bu ülkede evlenen çiftlerin sayısı 81.000'den 39.000'e düşmüştü.

TRİPOLİ — Libya'nın başkenti Tripoli'nin limanının gün geçtikçe geliştiği ve Akdeniz'in en önemli limanlarından biri olmaya namzet olduğu bildirilmektedir.

Fidel Castro'nun Meksika gezisi Latin Amerika için önem taşıyor

Dış Haberler Servisi - Küba Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Fidel Castro, resmi bir ziyaret yapmak için Meksika'ya gitti. Castro'nun Meksika'da Devlet Başkanı ile görüşmelerde bulunacağı, bu arada iki ülke arasında bir ticaret anlaşmasının imzalanması

anın söz konusu olduğu bildirildi. Bilindiği gibi Meksika, zengin petrol yatakları nedeniyle ABD tarafından çeşitli politik, askeri ve ekonomik baskılara karşı karşıya bulunmaktadır.

Bu arada Meksika'da bazı yeni petrol yataklarının bulunduğu da haber verildi. Yeni bulunan dört kuyuda şu anda 40 milyar varil olan Meksika petrol yatakları kapasitelerinin büyük ölçüde artacağı söyleniyor. Gözlemler yeni petrol yataklarının keşfiyle birlikte, ABD'nin ve diğer emperyalist ülkelerin Meksika'ya baskıları daha artıracakları konusunda görüş birliği lehdeler.

Bilindiği gibi, kısa bir süre önce ABD Başkanı Carter'da Meksika'ya bir ziyaret yapmış ve Meksika hakkında emperyalist basında çeşitli yorumlar yayımlanmıştı. Gözlemler, Fidel

Castro'nun Meksika ziyaretinin bu açıdan da büyük önem taşıdığını ileri sürerken, Meksika'nın eşit haklara dayalı ekonomik ilişkiler gereksinime duyduklarını belirtiyorlar.

İspanya'da İşçi Partisi'nin 28. Kongresi başladı

Madrid, (ANKA - DPA) — İspanya Sosyalist İşçi Partisi 28. kongresi Madrid'de çalışmalarına başladı.

Parti Başkanı Felipe Gonzalez tarafından bir konuşma ile çalışmalarına başlanan kongrenin partinin ileride izleyeceği strateji ve Marksizme olan ilişkileri gözden geçireceği belirtildi.

ABD'DE ÖLEN KENTLER

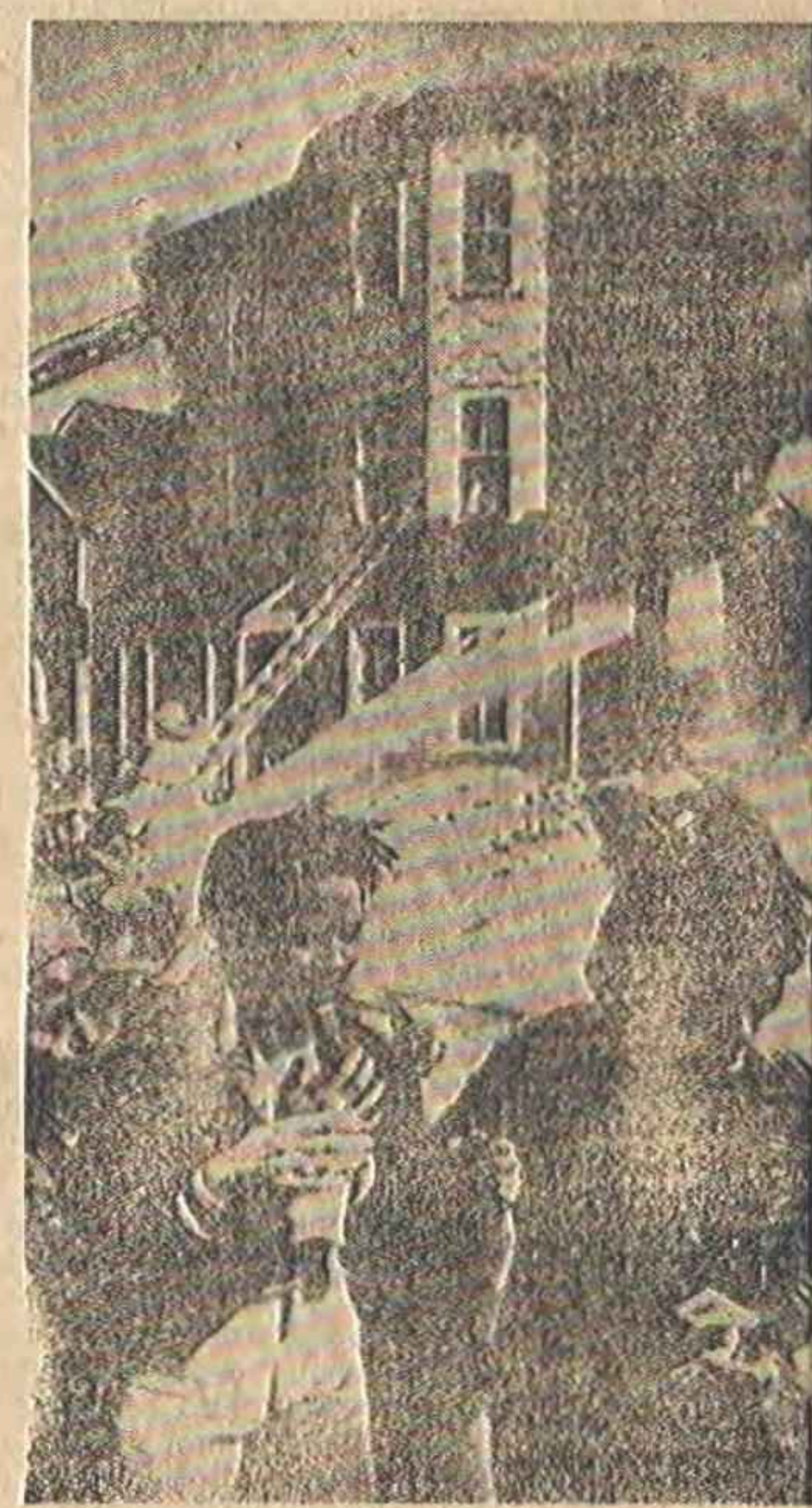
ETNİK GETTOLARIN İNANILMAZ SEFALET GRUPLARIYLA BELİRLENDİĞİ KENTSEL DRAM
"AMERİKAN DÜŞÜ" NÜN NASIL ÇÖKMEYE BAŞLADIĞINI DA TANIMLIYOR

Başkan Carter'in yakında uygulayacağı yeni «kentsel plan» şehircilik uzmanlarını ve sosyologları karamsar yargılara itti. Aşırı büyüme- nin oluşturduğu tanınmaz bir kabusun simgesi olan büyük kentler, kentsel yaşamın çağdaş dramını sergilemektedir. Merkezi bölümleri, hava kirliliği, yoksulluk ve suç salgınının etkilediği öykülerini yaşıyor. Sadece yoksullara terk edilen merkez bölümlerde işsizlik, sefalet ve cinayet kol geziyor artık. New York'tan, Chicago'ya, Los Angeles'ten Philadelphia'ya, San Francisco'dan, Detroit'e uzanan kentsel bunalım, banliyölere yerleşen orta sınıflı, varlıklı kuş kuzus azaltılıyor. Etnik gettoların inanılmaz sefalet tablolarıyla belirlendiği kentsel dram, «Amerikan Düşü» nün nasıl çökmeye başladığını tanımlıyor. Son kamu oyu yoklamaları, 30 yaşın altındaki Amerikalıların %47'sinin ketter, küçük kasabalara ve banliyölere taşınma istemini dile getirmişti. Ekonomik gücü olan kesimin kentleri bırakmaya, iş evrenini de, kentlerden çıkarmaya zorluyor. Bu zorunluluk, kentsel hizmetlerin sorumluluğuna taşıyan kurumların ve belediyelerin, gereken vergi kaynaklarını yitirmesine yol açıyor. Gelecekte belediyeler, ne güvenliği ne de temel ihtiyaçları sağlamakla kalmayacak, kesin bir gereksizliğe dönüşüyor. Başkan Carter'in kongreye sunduğu kentsel gelişme planının onaylanması, kapsamlı sorunun, giderilmesini, kuşkusuz olumlu değişimler getirecek. Ancak, 8.3 milyar doları bulan kentsel yardım planının, kentsel çözümleri önleyebileceğini kimse sanmıyor. Bu oranın, 2.2 milyarlık bütümle bir Ulusal Kalkınma Bankası kurmayı öngören Carter yön- k kentlerin merkez bölümlerinde yaşamış eşitsizliği geriye çekmesini amaçlıyor. Birçok sosyolog, kentsel planın, devrede kulak kaldığı kasını paylaşıyorlar. Özellikle siyahla-

rin, Meksika ve Porto - Riko asıllı Amerikalıların oluşturduğu korkunç kent sefaleti, Carter'le gelen yardımın hem çok geç, hem de çok az olduğunu belirtiyor.

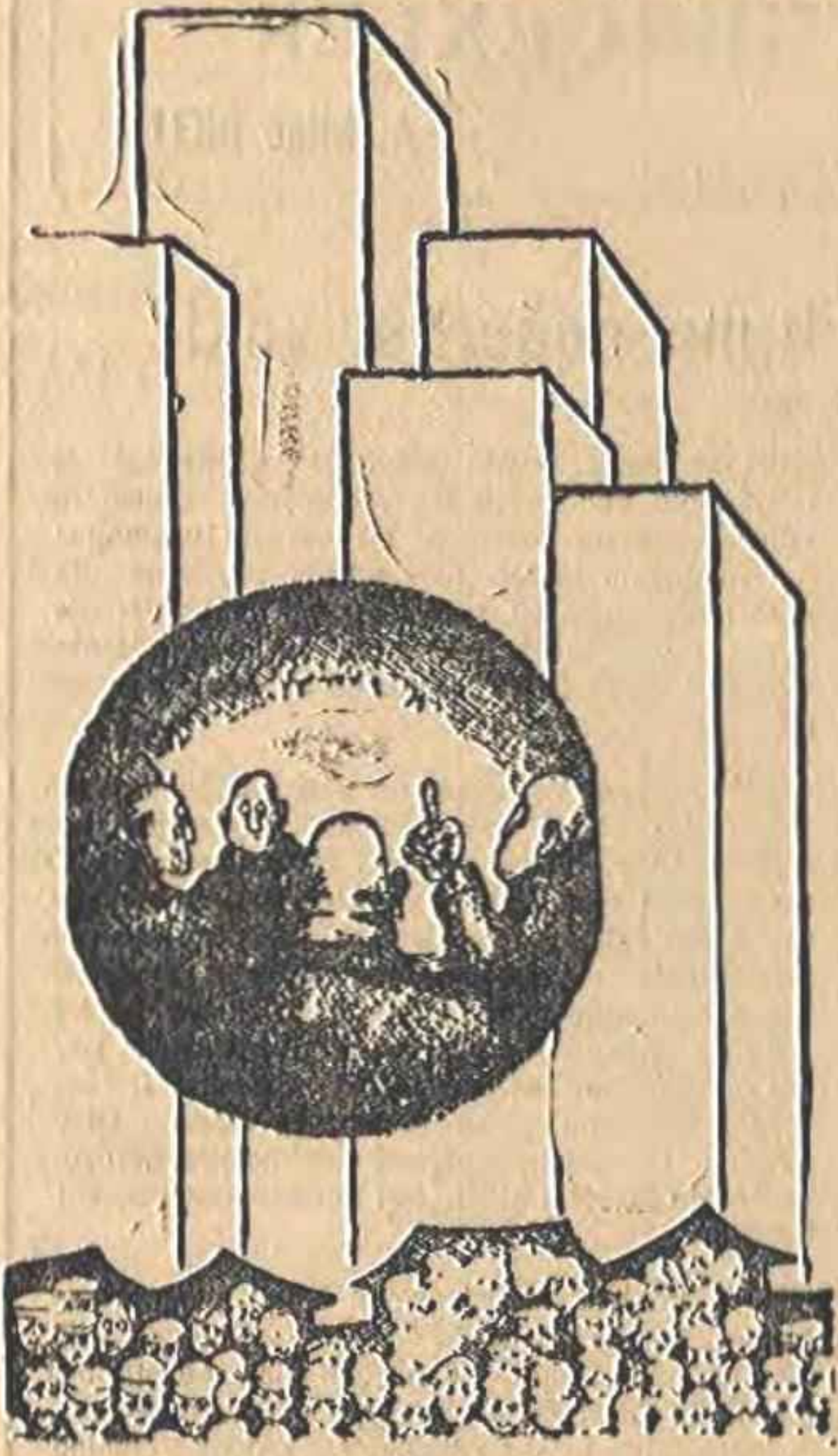
BÜYÜK SUÇ SALGINI

Hemen hemen her Amerikan kentinde, özellikle merkez bölümlerde gece sokaka çıkma cesaretini bulabilenleri, soygun ve cinayet bekliyor. Carter, yeni planında, suç salgınının yokedilmesi amacıyla, başta ekonomik uygulamaları öncelik taşıdığını belirtmektedir. Konut sorununun sonuçlanması, iş alanlarının yeniden kente dönmesi, kapsamlı sorunun çözümüne ilk adım sayılıyor. Ancak, uzmanlar, ayrılan 8.3 milyar dolarlık paranın yetersizliğini, sürekli eleştirmektedirler. Her yıl federal devletten 40 milyar dolarlık sosyal yardım ödenen alan belediyeler, yeni planın, fazla bir ferahlık getireceğini sanmamaktadır. İş çevrelerinin, kent merkezlerine dönmeye ikna edilebilecekleri de uzak bir olasılık sayılıyor. «Beyaz Ev», kentsel çöküntüsünden ve bir suç evrenine dönüşen kent yaşamının, eski esenliğine kavuşması amacıyla, tek başına başarı kazanacağını sanmıyor. Özel sektörün yardım ve sorumluluğuna çağırarak federal devlet kentsel bölümlerde yeniden yatırım önerisinin etkin olabileceğine inanıyor. Bununla birlikte bu önerinin, özel sektörden olumlu tepki federal yönetimler, devlet yapılarını kent dışında, banliyölerde yaptırıldığına dikkatli çeken Carter, yeni yönetimin kent merkezlerini satın aldığı firmaların yerini fazla önemsemeyen yönetim, şimdi, yalnız işsizliğin büyük olduğu kentsel yörelerdeki firmaları tercih edecek. Yapı firmaları, yeni kentsel plan uyarınca, ancak kent içinde girişimde bulunurlarsa, dışı faaliyetleri kaldırabilecekler.

• Boston'daki bakımsız semtlerden birinde çıkan yangın evleri kül ediyor.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM
VE
GÜÇ YAPISI

(~ seminer ~)

Belediyelerin Denetim
İşlevi ve Yapısal Sorunlar

Bu konuda bir başka yasa 3489 sayılı Pazarlıkta Satış Mevzuatına Dair Yasadır. Yasaya göre perakende olarak satış yapılan dükkan ya da mağazalarda satılan malların üzerinde bunların ayırıcı özelliklerini ve fiyatını belirten etiketlerin bulundurulması gerekmektedir. Etiketle belirlenen üstünde ya da altında bir fiyatla satış yapılması aynı yasa göre yasaklanmıştır. Bunun ve işletim yasağının gereklerini gözeterek ve bu sistemi yasatmak için geliştirilmiş bulunan yasa, etiket denetimini belediye zabıtasına vermiştir. Ama yasa ile belediyeye verilen yetki ve ödev malın üzerinde satış tarafından ve satıcının işine gelen biçimde belirlenen fiyatları gösteren etiketlerin bulunmasını denetlemektedir. Fiyatın oluşumu ile ilgilenmek, nasıl oluştuğunu sormak ve fatura denetlemek belediye zabıtasına tanınmış bir yetki değildir. Belediye zabıtasının fiyatlarla ve fiyatların oluşumu ile ilgilenmesi kesinlikle önlenmiştir. Yasaya göre, belediye zabıtasının fiyat denetimi ile ilgili ödev ve yetkileri bir vatandaşından pek de farklı değildir. Zabıta yalnızca etiketsiz mala rastladığında 20 lirası geçmeyen ceza yazma yetkisi ile donatılmıştır.

Kısmi durumlarda belediyeler kendilerine yasalarla tanınmış cezaların az olduğunu bilince olarak farklı yöntemlere başvurmaya. Örneğin fahiş fiyatla mal

satmak stok ve karaborsa durumları karşısında, olayı bir zabıta Cumhuriyet Savcılığına yansıtır. Ancak savcılık Millî Koruma Kanununun 1960 yılında yürürlükten kaldırıldığı gerekçesiyle takip edilebilir karar veremekte böylece fahiş fiyatla mal satma ve stokçuluk cesasası kalmaktadır. Ankara Belediyesinde bunun yüzlerce örneği bulunmaktadır. Böylece belediyeler ister istemez 1930'da çıkarılmış bulunan 1608 sayılı yasanın günümüze göre çok cılız kalmış cezaları ile yetinmek zorunda kalmaktadırlar.

2. SAĞLIK DENETİMİ

Ülkemizde sağlık denetimi belediyelere bırakılmış önemli görevlerden biridir. Bir başka anlatımla sağlık sorunlarını çözmede ve sağlık koşullarını denetlemede belediye yönetsel odaklardan biridir.

Genel yerleri, yenilecek işlecek, kullanılacak eşyaların sağlık denetimi belediyeye bırakılmıştır. Fabrika ve işyerlerinin sağlık denetimini yapmak belediyenin görevidir. Halkla teması olan hizmet erbabının sağlık kontrolünden geçirilmesi belediyeye verilmiş bir başka görevdir. İme ve kuanma suyunun denetimi, konutların sağlık açısından denetimi, genel helaların sağlık denetimi ve daha birçok alanda sağlık açısından denetim yapmak belediyeye bırakılmış görevlerdir.

Salt sağlık konusunda bile belediyenin ilk bakışta güçlü kat kat aşan bir denetim göreviyle yükümlü bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu genişlik belediyenin, tüm öteki konularda olduğu gibi sağlık konusunda da, hizmeti aksatmasının ilk nedeni olabilir. Özellikle büyük kent belediyelerinin bu konudaki olanaklarının neler olduğunu, aksaklıkların nerelerde kümelendiğini görmek için örnek aldığımız Ankara Belediyesinin sağlık çalışmalarından örnek vererek bu soruları yanıtlamaya çalışalım.

Ankara Belediyesi öteki büyük kent belediyeleri gibi sağlık denetimini kendi bünyesi içinde kurduğu Sağlık Müdürlüğü eliyle yürütmektedir. Sağlık Müdürlüğü çalışmalarında asıl ağırlığı, yiyecek ve içeceklerin denetimine ve genel yerlerin sağlık açısından denetlenmesine vermektedir. Bu görev iki ayrı ekiple gerçekleştirilir. İki milyonluk kentin yiyecek ve içeceğinin numune alma işlemini bu ekipler yürütür. Numune ekipleri gerçekleştirirler. İki milyonluk kentin yiyecek ve içeceğinin numune alma işlemini bu ekipler yürütür. Numune ekiplerinde çalışan uzman sayısı 3'tür. Salt denetim yapan ekipler ise şubelerle (Çankaya, Yenimahalle ve Altındağ) merkez arasında bölüştürülmüştür. Ankara Belediyesinin dosyalarına göre 1 ay içinde ortalama olarak 130 işyeri sağlık denetiminden geçirilir. Bu sayı-

ların oldukça az ve genel denetim gereksinimine oranla oldukça yetersiz olduğu açıktır. İlk elde sağlık denetim çalışmalarının başarılı olduğu söylenemez. Herseyden önce Belediye Sağlık Müdürlüğü içinde örgütlenme aksaklıkları bulunmaktadır. Buna güzel bir örnek belediyenin şubelere ayrılmış olmasından ileri gelen aksaklık ve onun sonuçlarıdır. Merkez dahil olmak üzere 4 şubeye ayrılmış Ankara Belediyesinde şubelerin denetim çalışmaları ile merkez müdürlüğünün çalışmaları arasında en küçük bir yardımlaşma ve eşgüdüm bulunmamaktadır. 882 gelimi esnafın sağlık koşullarına ne denli uyduğunu içeren sağlık defterlerini tutmak tekniği bir zorunluluk iken buna hiç bir şube uymamaktadır. Şubelerin, sağlık denetimi ile ilgili bilgileri merkezdeki defterlere aktarılacak üzere merkeze bildirmeleri gerekirken her şube bu konuda ilgisiz ve umursamaz davranır. Bu defterler ne merkezde tutulabilir ne de şubeler buna yardımcı olurlar. Merkez şube ile şubeler arasında açık bir yetki ve otorite çatışması söz konusudur.

Şube müdürleri kendi şubelerinde görevli sağlık personelinin yalnızca kendi denetim ve emirlerinde görev yapmak isterken, merkezdeki müdürlük ya da birim, hizmetlerin yaygın niteliği nedeniyle şube personeli üzerinde emir ve komuta yetkisi aramaktadır. Bu durum yalnızca sağlık personeline özgü değildir. Belediye zabıtasının bölümlerinde alan itibarıyla yetkili olmak gibi konularda, araç gereç dağıtım ve bölümlerinde sürekli bir çatışma söz konusudur. Kimse kendi egemenlik alanına başkasını karıştırmak istememektedir.

Görüldüğü gibi Çankaya Şubesi sağlıkla ilgili hiç bir denetim yapmamıştır. Bunun nedenleri arasında şube müdürleri ile merkezdeki birimlerin görevleri arasındaki çatışmayı önemli bir yor tutması nedeniyle belirttik. Merkez müdürleri kendilerinin ilgili konuda tüm belediye sınırları içinde yetkili olduklarını ileri sürerken, şube müdürleri kendi görev alanlarında tüm konuların kendi yetkileri içinde kaldığını ileri sürmektedirler. Ancak bunun yanında personel eksikliği de önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Hiç kuşkusuz yukarıdaki özdeğede personel eksikliği nedeniyle hizmetin aksamakta olduğu gibi bir sonuca varmak olanaklı değil. Çünkü Çankaya Şubesi üç sağlık memuruna sahipken hiç bir denetim çalışması yapmamış, buna karşılık Yenimahalle Şubesi bir tane sağlık memuru bulunmasına karşın bir ay içinde 615 işyeri denetlemiştir. Ancak personel eksikliği sorunu Ankara Belediyesinde özellikle sağlık konusunda hemen gözle çarpıcıdır. Ankara Belediyesinde ilgililerin verdiği sayılara ve gözlemlerimize göre, sağlık çalışmalarında en büyük sorumluluğu taşıyan sağlık personeli ve özellikle doktor sıkıntısı had aşamaktadır. Yasalara göre Sağlık Bakanlığı belediye doktorlarını ve sağlık personelinin atama ya yetkili organdır. Ancak kadro bulunmasına karşın bu atamalar bir türlü gerçekleştirilmemiştir. Bakanlık atamayı savsaklamaktadır. Sıkıntı özellikle doktor açısından çok büyüktür. Nitekim belediye yetkilileri ile görüşmemizde doktora olan gereksinime asıl sorun olarak nitelendirilmiştir. Böylece merkez yönetim ile belediye arasında iletişim yokluğunun ya da daha doğru bir terimle gelişimin yansıdığı alanlardan biri, sağlık alanı olarak karşımıza çıkar. Kentin değişik yerlerinde İl Sağlık Müdürlüğü ve hatta Bakanlık merkez örgütünden denetim yapıldığını belirttik. Ancak bu denetim çalışmalarından belediyede hiç bir yetkilinin haberi yoktur.

Rastgele her organ kendini yetkili sayarak kontrole girişmekte, üst üste, hatta aynı gün içinde aynı işyeri, aynı organlara bağlı ekiplece denetlenmiş olmaktadır.

Oysa aynı işyerinin hemen yanında aylarca denetlenmemiş işyerleri bulunmaktadır. Hakkı olarak belediyenin sağlık ilgilileri bu düzensizlikten yakınmaktadır.

Demek ki merkez yönetimle ilişkilerin istenilen biçimde olmaması, merkez yönetimin belediyenin birçok çalışmalarına vesayet organı olarak karışması, hizmetin aksatıcı bir sonucu da birlikte getirmektedir. Sağlık denetimi bu konuda ilginç bir örnektir.

Sağlık denetimi konusunda bir başka sorun, belediyenin kentlilerin önemli bir kesiminin yaşadığı ve alt yapı açısından çok fakir durumda bulunan gecekondu bölgelerine sağlık ocakları açmasıyla ilgilidir. Ankara Belediyesinin bu hizmet için projeleri bulunmaktadır.

Fakat bunları gerçekleştirecek olanlara belediye bir tür lü şahp olamamıştır. Nitekim bu, bir yandan sağlık personelinin atamasında bakanlığın tutumu, öte yandan yine merkez yönetim belediye görevleri üzerine koyduğu ipotek belediyeyi kıpırdırmaz duruma getirmektedir.

1580 sayılı yasanın 15. maddesinin 4. fıkrası genel nitelikte de olsa belediyelere bulaçlar hastahaneleri ve dezenfeksiyonla ilgili olarak denetim yükümlülüğü getirmiştir. Fakat Ankara Belediyesi içinde Sağlık Müdürlüğüne bağlı olarak çalışması gerekirken ayrı bir birim olarak örgütlenmiş Tebbihane Müdürlüğüne yalnızca sinekte mücadele ile uğraşması, bulaçlar hastahaneleri mücadeleyle zorlaştırmaktadır. Çünkü bu birim hastahaneler çıkmasını önleyici de dezenfeksiyon ne de karantina ile uğraşmaktadır. Yapılan tek ve olumlu çalışma ücret karşılığı evleri ilaçlamaktır.

Ankara Belediyesi sağlık birimlerinin uygulamastı-na göre, belde de olsa yalnızca başvurularla yapılmaktadır. Öte yandan dezenfeksiyon aşından farklı, ondan ayrı bir sorun gibi ele alınmaktadır. 1978 yılında belediye tarafından 5000 kişiye çiçek aşısı yapılmıştır. Hepsi o kadar. Bulaçlar hastahaneleri mücadelede ne özel bir programa rastlanmakta, ne de birimler arasında eşgüdüm olduğunu görmekteyiz. Bulaçlar hastahaneler konusunda İl Sağlık Müdürlüğünün sorumlulukları bulunmaktadır. Ancak uygulamadan çıkan sonuçta göre il yetkilileri ile belediye arasında hastahaneler yayılmasını önlemek, alınması gereken önlemler konusunda görüş alış verişinde bulunmak, ortak aşı ve dezenfeksiyon çalışmalarını yapmak vb. gibi konularda en küçük bir iletişimi ve yardımlaşma bulunmamaktadır. Bunun en canlı örneğini kentte yoğunlaşan bağırsak enfeksiyonu (Zöler) nun artma olayında görmekteyiz. Birakin yardım-lamayı, belediye ile merkez yönetim iki ayrı evren, iki düşman gibi birbirlerini kamuoyuna yakınmakta, birbirlerini suçlamak ve sorumlulukları karşılıklı olarak birbirlerinin üzerine atmaktadır. Hiç kuşkusuz en büyük günah belediyeleri bu duruma sokan kendi sorumluluğu yokmuş gibi davranan merkez yönetimin. Ancak bu skilliğin en büyük zararını da kent halkının çektiğini unutmamak gerekir.

(Devam Edecek)

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

- 15 -

Bu yüzden burjuva hükümetleri ile işverenlerin «sınıf barışını», «sınıf işbirliğini» savunan reformist sendika liderleriyle işbirliğine girebildikleri kimi tek tek örnekleri hesaba katmazsak, geniş yığınlar gözlerinin boyanmasına izin vermiyorlar. Sendika üyeleri, işverenlerle ve hükümetlerle böyle bir «işbirliğine» olan muhalefetlerini göste görüldür biçimde hızlandırmışlardır: «Böylestir işbirliği» durumunda, sendikaların birçok yükümlülük altına girmelerine karşın, sendika üyeleri bundan ya çok az şey kazanıyorlar, ya da kesinlikle hiç bir şey kazanmıyorlar.

Ve nihayet, sosyalist ve kapitalist ülkeler sendikalarını birbirine düşürme ve aralarında işbirliği ve bağlar kurmanın olanaklılığı, yararlılığı konusunda kuşku saçma girişimlerinde sendikalist eğilimler belirli bir rol oynadı. Bu, sosyalist sendikaların ekonomi ve devlet işlerinin yönetimine katılmakla sözlümona koruyuculuk işlevlerini kısmen yitirdikleri, egemen partilere teslim oldukları ve demokratiklerinden, bağımsızlıklarından ödün verdikleri bahanesiyle yapıyor.

Emekçilerin iktidarda bulunduğu sosyalist ülkelerde sendikaların konumunun ve rolünün, büyük sermayenin egemenliğindeki kapitalist ülkelerde faaliyet gösteren sendikalarınkinden farklı olduğu yadsınmaz. Kapitalist ülkelerde sendikalar, kapitalist tekellerin ve devletin sömürüsüne, baskısına karşı savaşıyorlar. Oysa sosyalizmde sendikalar, ekonomik ve toplumsal işlerin yönetimine emekçilerin çıkarları doğrultusunda tam yetkiyle katılmaktadırlar. Sendikalar ile sosyalist devletin ortak sosyo-ekonomik amaçları, kapitalist ülkelerdeki sendikaların başvurduğundan farklı biçim ve yöntemler gerektirir ve sosyalist ülkelerdeki sendikalar daha başka sorunlarla karşı karşıyadır. Ne var ki bu, onların koruyuculuk işlevlerinden «vazgeçtikleri» anlamına asla gelmez. Leonid Brejnev, sendikaların görevlerinden söz ederken şöyle yazıyor: «Nitekim sendikaların ödevi, emekçilerin çıkarlarını savunmaktır.

Bu ya da bu işletmenin yöneticileri, iş yasalarına ya da emekçilerin toplumsal gereksinimlerine karşı kayıtsız davrandıkları zaman, sendikalar kesinlikle ve kararlılıkla harekete geçmektedirler. Geçen yıl bu gibi yöneticilerden 10 bin kadının işine, sendika komitelerinin isteği üzerine son verilmiştir.»

Sosyalist ülkelerde partilerin sendikaların «yerini aldığını», onları bağımsızlıklarından tümdüyle yoksun bıraktığını söylemek yanlış olur. Gerçek, sosyalist ülkelerde sendikaların ve öteki yığın örgütlerinin iş başındaki komünist partilerin, yönlendiricilik rolünü tanıyıp benimsemiş olduklarıdır; partiler bu rolü, sendika üyelerinin güvenini kazanmış sendika üyesi partililer aracılığıyla demokratik yöntemlerle yerine getirir. Demek ki sorun, Parti'nin sendikaların yerini alması ya da onları bağımsızlıktan yoksun kılması değil, tersine, sendikalar ile sosyalist devlet arasında mantiken yeni tür bir ilişkinin, sosyalizm ve komünizmi kurma yararına bir ilişkinin doğmasıdır.

Dünya Sendikalar Kongresi, kapitalist ülkeler ile gelişmekte olan ülkeler sendikaları arasındaki işbirliği üzerinde önemle durdu. Bugün değişik toplumsal sistemlerdeki sendikal çalışmaya ilişkin temel sorunların fethetilebilir tartışılmasının uluslararası işçi hareketi açısından ne denli büyük önem taşıdığını gösterdi. Ayrıca, kapitalist sistemde uygulanan göçtüleri model alınması yanlış ve gerçek dışı olduğunu da gösterdi. Sendikalar işçi sınıfı partilerinin karşısına dikme ya da onları tekelle devlet kapitalizmi sistemiyle bütünleştirme çabalarıyla birleştiğinde, böylece niyetler kişiyi yalnızca çıkmaz bir sokağa götürür.

Barış ve Silahsızlanma İçin

Sendikaların toplumsal ve ekonomik ilerleme sendikası ve genel demokratik hak ve özgürlükler savaşını, toplumsal sistem ayırdatmeksizin tüm ülkelerin çıkarına olan barış uğrunda çabalarından ayrılmaz.

20. yüzyılın sonlarına yaklaşılan milyonlarca erkek ve kadın dehşet verici koşullarda yaşamakta olduğunu unutmayla zerrece hakkımız yok. Açlık yetersiz beslenme, bilsizlik, salgın hastalıklar, işsizlik ve yoksulluk hâlâ bizlerle birlikte. Emekçilerin insan onuruna yakışır özgürlüğe, esenliğe ve barışa kavuşmaya hakları vardır; onlar milyonlarca insanı fizik ve moral bakımından çokerten eşitsizliklerin ve felaketlerin bir daha görülmemesi için dünyanın değiştirilmesini istiyorlar. Toplumsal adaletsizlikten ve ne biçimde olursa olsun sömürden kurtulmuş bir dünya düzeninin kurulduğunu görmek istiyorlar.

Ama bunun için barış gerek. Doğal zenginlikler, insan kaynağı ve maddi kaynaklar artık

çığınca bir silahlanma yarışı için, savaş hazırlıkları için kullanılmamalıdır. Dünyanın her yerinde insanlar, kişisel yaşamlarının, ulusal kaynaklardan aklıca yararlanmanın, basiretli bir nüfus politikasının, çevre korumasının, uluslararası işbirliğinin, daha geniş bilimsel araştırmanın ve teknolojik devrimin kazanımlarını uygulamının, hep barışa bağlı olduğunu kavıyor.

Yığınlar ve onların sendikaları, dünya nüfusunun büyük bir bölümü ağıbın spirinde tehlikeli bir yaşam sürerken, hiç bir eğitim ve kültür olanaklarına sahip değiller ve bir süre önce ve koskoca kutalar hâlâ ekonomik geri kalmışlık içinde, her yıl yüz milyonlarca doların sarfı olup gitmesine bir türlü akıl erdiremiyorlar. Nüfusun çalışabilir ve faal kesimini oluşturan milyonlarca erkek ve kadın, topluma yararlı bir çalışma için giremiyor, güçlerini ve yeteneklerini, öldürme sanatını ve de öldürdükleri silahları tasarlayıp imal etmeyi öğrenerek boşa harıyor.

Ama bugün dünyada silahlanma yarışına son vermeye ve insanlığı tehdit eden tehlikeyi savuşturmaya yetenekli toplumsal güçler vardır. Sosyalist ülkelerin büyüyen kudreti, kalıcı barış için çalışan yığın hareketlerinin —ve sendikaların da bunlar arasındadır— yükselen etkinliği ve nüfuzu sayesinde dünya güçler dengesi, barışın, ulusal kurtuluşun ve toplumsal ilerlemeden yana kaymıştır. Barış hareketinin çabaları, yeni bir dünya savaşı tehlikesini azaltmış, uluslararası hava yolları açılmış ve değişik toplumsal sistemlere sahip ülkeler arasında insan uğrünün pek çok alanını kapsayan karşılıklı yarara dayalı işbirliğini ileri götürmüştür.

Bununla birlikte, yeni bir savaş tehlikesi hâlâ vardır. ABD'nin nötron bombası üretme kararı, gezegenimizin cansız bir göle dönüştürülmesi tehlikesini büyütülmektedir. Silah yarışmaları, gerilecekleri burjuva çevreleri ve askersel sanayi kompleksinin sözcükleri, azami karı hirsıyla, milyonlarca insanın yaşamını feda etmeye hazır. Onlar, kapitalist ekonominin hızla askerselleştirilmesinden, dünyanın çeşitli yörelerinde süregelen emperyalist sömürden sorumludurlar. Sosyalist ülkelerin politikasını karaçalıp çarpıtarak, dünyadaki ilerici güçlere saldırarak ve bir «Sovyet tehdidi» düzemesini yayarak halkı aldatıyorlar.

(Devam Edecek)

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

BM Anayasası yeni bir devletler hukuku mudur?

— 113 —

Kapitalist milletlerin biraraya gelmesinden oluşan Milletler Cemiyeti halkların barışçı ölemlerine kapitalist devletlerin işine gelen cevapları vermektedir: tutucu niteliği göze önüne aldığı takdirde, Sovyetler Birliği'nin bu örgüte katılması olmasın, uluslararası topluma aktarılmış olan burjuva parlamentolarına ve gerici sendikalarla katılma zorunluluğu (mücadele edip kaleyi içinden fethetmek için) ilkesine bağlayabiliriz; fakat bu işi devlet için aynı zamanda devletler hukukunun tekliği veya ikiliği arasındaki zahiri ilişkiyi de içine alan bir fırsat olmuştur.

Birleşmiş Milletler Anayasası: yeni bir devletler hukuku

Kapitalist devletlerin Sovyetler Birliği ile ortaklaşa Nazizme karşı koymak durumunda kalmış olması, birleşmiş milletler hukuku alanında o zamana kadar egemen olan anlayışın tersine dönmesine yol açmıştır. Bu köklü değişiklik Birleşmiş Milletler Anayasası ve Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurulması ile gerçekleşmiştir.

«Büyük Halklar» Halklar diplomasisi, hem Birleşmiş Milletler, Anayasasının dib-

cesinde hem de halkların kaderlerini özgürce tayin etmeleri hakkının ilânında, yani halkların demokratik haklarını kullanmalarına müdahale nin uluslararası planda yasaklanma sında ifade ve teselli edilmiş bulunmaktadırlar.

«En büyük aşkırtı mühterak»

Ravramı

Birleşmiş Milletler Anayasası, kapitalist devletlerle işçi devletinin ortak bir bildirisi ve iki tarafın ortaklaşa kabul ettiği ilkelere ilân e-

der. Bunlara saygı gösterilmesinin başlıca teminatı ise oybirliğinin şart olmasıdır.

Bu ilke bakışta göyle bir paradoks karşısında bırakılmaktadır: karşı güçleri yöneten tek bir hukuk!

Fakat salt bu paradoksun varlığı, devletler hukukunun tekliği veya evrenselliği arasında yapılacak tercihin aslında sahte bir seçenek olduğunu kanıtlamaya yeter.

Ashında, Birleşmiş Milletler Tes-

Devletler hukuku etkisini devletlerin iç rejimi üzerinde hissettirmeye başladıkça, oybirliği kuralının önemi daha da artmaktadır.

Fakat salt bu paradoksun varlığı, devletler hukukunun tekliği veya evrenselliği arasında yapılacak tercihin aslında sahte bir seçenek olduğunu kanıtlamaya yeter.

kilatinin yirmi yıllık deneyleri, anta gonist devletlerden oluşan bir toplu mun devletler hukukunun hem evrensel hem de gelişen bir hukuk olduğunu yeteri kadar göstermiş bulunmaktadır.

Hatta, çoğu kez örgütü felce uğ ratmakla suçlanan oybirliği kuralı aslında temel varlık nedenini, dünya barışı için gelişen evrensel bir gö rüş açısından giderek zorunlulu ğunda bulur. Aksi halde, yani bu gelişmeler mevcut olmasaydı, böyle bir örgütü bayırmaya ihtiyaç kalmazdı. Daha açıkçası, ya bu ya da bu ka ba kuvvet (isterse çoğunluğun kuvveti olsun), yani ya bu ya da hiçbir şey...

Devletler hukuku salt devletler arasında ilişkiler alanından çıkıp eş kislin devletlerin iç rejimleri üzerin de hissettirmeye başladıkça (gerek halkların kaderlerini serbestçe tayin etme hakkının bir devletler hukuku kuralı olarak kabulü gerekse iç hukukun uluslararası hukuka bağlılığı ilkesinin gelişme yolu ile), oybirliği kuralının önemi daha da artmaktadır.

Bunun en aşırı örneği kuskusuz bölgesel bütünlüklerdir (Avrupa Topluluğu gibi) ki, bununda üye devletler iç hukuklarını ahenkleştirmek için karşılıklı olarak taahhüt altına girerler.

Fakat devletler hukukunun bir bütün olarak uluslararası hükümle re ayak uydurduğundan örneklerine de gündün güne daha sık rastlanmak tadır: hava ulaşımı sorumluluğunu sınırlandıran uluslararası Varsova Kon vansiyonu bunlardan sadece bir tanesidir.

Bu konuda en çarpıcı örneklerden biri de, 1968 yılında Fransa'da yapılan askerlik için hizmet taltimatna mesi reformudur: kanunus emirle re itaat etmekle askerlerin görevleri arasına alınmış ve bu konuda Nü remberg Uluslararası Mahkemesinin iktidatına dayanılmıştır. Böylece u luslararası bir mahkemenin kararın da öne sürülen gerekçeler Fransıız iç hukukuna açıkça girmiştir.

Bütünlüğün (entegrasyonun) aksine, devletler hukukunun bu eser lerinin iç hukukun bünyesine alın ması anlamına gelmez. Varsova Kon vansiyonunu örnek alacak olursak, devletleri ancak ona katıldıkları o randa bağladığını görürüz. Nitekim, hem mütakabiliyet esasına dayanan, hem de son derece girift ve dala bu daklı bir saha olan hava ulaşımını birleştirme gereğine dayanan neden leri ve de kapitalist ülkeler için, kapitalist sigorta sistemini merkez leştirme zorunluluğundan gereği ola rak uluslararası bir düzenlemeye uy mayı kabul etmeden ticari uçuş se ferleri ihdas etmek bir devlet için im kânsız gibidir; ancak bu düzenleme nin biçimleri birçok ihtilafta kayıtlı ra konu teşkil ederler ve her devlet işine gelmeyen su veya bu hüküm uy gulamak hakkını muhafaza eder.

Fransız askerî taltimatnamesine ge lince, hiçbir uluslararası anlaşma nın hiçbir hüküm Fransıız hüküme tinin bu yeni hizmet anlayışını benim semeye zorlamıyordu; fakat Nü rem berg Mahkemesi kararlarının halkın vicdanındaki yansımaları, sömürge savaşlarını suçlamak için kendisine sağlanmış olduğu dayanak, uluslara rası hukuk biliminin iç hukuka aktarılmasına enyayak olmuştur.

Kesim II: DEVLETLER HUKUKU SINIF ÇELİŞKİSİNİN DIŞINDA KALAMAZ

Devletler hukuku alanında, her devletin sınıf aşınası göre değişen farklı anlayış ve tutumların örnek leri saymakla bitmez.

Devletler hukukunda sınıf aşınası bazı örnekler

Halkların kendi kaderlerini ken dileri tayin etme hakları konusun da, gördüğümüz gibi, iki kampın tutumu birbirine taban tabana zıttır. — Bir yandan, güçler dengesine, fetih hakkına (isterse sadece bir pa zarın fethi olsun) ve nüfus bölgesi kavramına ekonomik yardımı politik şartlara bağlamaya, ezilen bir dev letle ezen bir devlet arasında imzala nan antlaşmaları övgü ve eşi say maya dayanan kapitalist ilke;

(Devam Edecek)

TIRMİK

Aydın Engin

Demokraside geriye sayılmaz

Gene TUSİAD bildirisi, ge ne Ecevit'in tepkisi öze rinde duracağız. Hıtrıyın gu bir kaa gün öncesini, TUSİAD' in ünlü bildirisinin ilk yayınland ığı gün, Ecevit Bursa gezisine ha zırlanıyordu. Sabah Yeşilköy'e geldiğinde Başbakan'ın yüzünü gören gazeteciler bir şeyler sez mişlerdi. Bunu yazanlar da oldu.

Ve Ecevit sanırsak Orhanelli Santral'in açılış töreninde ka nıtlamaya yeter.

— TÖB - DER, POL - DER, Sendikalar böyle bildiriyi yayımla yınca onları kapatıyorduk. Şimdi TUSİAD'ın bildirisi de aynı nite likte süptür. Bunları sayıya şa kayet edeceğiz...

Kelimesi kelimesine böyle de ğilse de bu benzer sözler iş te...

Ardından Ankara'da konuştu ve «Paralı Muhtıra» dedi.

Bütün bunların anlamı ne? Bunların bir değerlendirmesi ya pılmıyorsa değil mi?

Biz de bunu yapmaya colı şacağız.

...

Türkiye'de demokrasi sayı ağı öylesine ilkel koşullarda yü rütölüyor, anti demokratik eğilim ler öylesine aşkın ki, sözde değil özde demokrasiyi savunmak da sonunda sosyalistlere düşüyor. Neredeyse demokrasiyi (hem de su bildiğimiz burjuva demokras i-ni) savunma teklif sosyalistler in elinde kalıyor.

Oysa sosyalistlerin bu konu da tekel olmak bir yana minicik bir demokrasiyi savunma kivila mı bulunup güçleri, kişileri bile kucaklamak, onlara «kim ki hak etmedikleri bir onurlandıma ile omuzlamak için harcadıkları çaba son derece genil.

Nitekim şimdi, gâncimiz ka dar seymediğimiz, halkımızın fa şist terörün kan gölüne ilmesin de sorumlu gördüğümüz tekelci sermayenin ilanı saldırıları karşı nında demokrasiyi «sözde değil

özde» savunmak gene sosyalist lere düşüyor.

Ecevit'in yazının ilk bôlâ münde sunduğumuz sözleri da tüne düşünelim. Başbakan, de mokratik savaşımı açısından ileri ye değil geriye sayıyor. POL - DER'in, TÖB-DER'in, TUS-DER'in Sendikaların yayınladıkları bildi riler yüzünden «sıyaset yapıyor» gerekcesi ile kapatılmaları, so ruşturalara uğratılmaları ger çekti. Gerçekti de bundan, bu nun demokratik olduğu sonuc u çıkarılır mı? Batı gibi anti de mokrat bir tutumdur bu. Sosyal demokrasi adına utanılır. Baş bakanın tutup da bu durumu «doğal, haklı bir veri gibi görüp, sosyalistlere tehditler savur ması ne anlamı gelir?

— POL-DER'i, TÖB-DER, TUS-DER'i, sendikaları nasıl kapatıyor, soruşturalara uğratıyorsa, akl de uğratırın haçaa! diye tehdit etmek bir mahalle kahvesinde «Ben başbakan olsaydım...» diye başlıyıp dünyaya nizamot veren ler için tutarlıdır ama gerçek Başbakanlar için, hele hele so cyal demokrat başbakanlar için, en hafif deyimle kantann topuzu nu kaçırmaktır.

«Demokratik kuruluşları ya sıkladığım gibi aklı de yasakla rın haçaa!...» diyene «Haa tabi o zaman başka. Ben ne biliyim. Seni taraf tutuyor sanmışım» demezler. Taş gibi otururlar la fı gedilgine:

— Demek elyaset yaptıkla rı için meslek kuruluşlarını, de mokratik kuruluşları kapatıyor dun ha? Ne ayıp ne ayıpl derler.

Demokraside geriye sayma yok. Söylenmiş kalıplara da göz yummak yok. Hic kimse Nazî Ecevit'in biricik oğlu Bülent Ece vit'e sevim desteği sağlamadı. Kimse Nazî Ecevit'in oğlu Bülent Ecevit'i demokrasi güleleri ara sında saymadı.

Oy desteği sağlanan da, de mokratik güçlerinin onuru safı na sayılması öngörülen de 1973 Seçim bildirgesini yayınl ayan CHP'dir. Ve yalnız odur.

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

— 114 —

USB'nin kıtalar düzeyindeki faaliyetleri de arttı ve meslek dal larına bağlı olarak eylemleri çeşit lendirme amacıyla çaba harcandı.

Son yıllarda elde edilen yürek lendirici sonuçları küçümsemek sâzin, USB, DSF ve ulusal merkez ler olarak, eylem yeteneğini güçlendirmek ve USB'ye, dünya işçilerinin yürüttüğü eylemde ger çekten merkezi bir konum kazanı rılabilmek için ne yapmamız ge rektiği üzerinde düşünülmüştür.

Bu ilerlemeler elde edildiyse de, daha kesin bir ilerlemenin ra hatça yürütülmesini engelleyen durumlar vardır. Bunlar, hem dış ta hem de içtedir.

Distaklere bakacak olursak, bölünmüşlük durumuna ve bazı ülkelerde «özellikle de gelişmiş kapitalist ülkelerde» USB'nin gö rüsel olarak yetinece yerleşme nîs olmalarına bağlı güçlükler or taya konulabilir.

Ancaz biz, daha çok feteht en geli re değinmek istiyoruz. Çün kü bunlar bizim sorumluluğumuz gerçesindedir, dışa dönük so runların çözümünü de kimsen et kilememektedir ve bunlara derhal çözüm bulma olanağı vardır.

USB'yi nitelikçe geliştirmek, gerçekten eyleme teşvik etmek, eylemi oluşturma ve eşgüdümle nîme merkezleri haline getirmek istiyorsak, izlenimist gereken te mel, öncelikli ve emredici nitelik te iki eksenin çizilmesi gerekti ğini sanıyoruz.

1 — Kendi kişiliklerini, mes leki niteliklerini, egemenliklerini daha çok vurgulamak.

2 — Savaşın alanında hazır bulunmak, güncel gelişimle ve o nun gerçekleriyle doğrudan ilişki li olmak, uluslar-üstü şirketlere

karşı daha somut olarak davran mak.

Birinci noktaya ilgili olarak, USB'nin DSF olmadığını ya da ar tık DSF'nin meslek dâireleri olma dığını belirtmek basit bir formül olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun la birlikte, USB'nin faaliyetlerin de, uğraş konularında, açıklama larında hâlâ birçok genelliklere rastlanmaktadır.

USB, DSF değildir, fakat on lar da çeşitlilik gösterir.

DSF değildir, çünkü DSF' nin politikalarının ve terohleri nin oluşturulmasına katılıyorlar, kendi politikalarını, egemen ola rak oluşturmak için bunlardan esinleniyorlar. Fakat aynı zaman da ayırdırılar da, çünkü kapadık ları mesleklerin özelliklerine, öz gütüklerine uygun bir politika yaratıyorlar ya da yaratmaladırl ar. DSF politikasının USB'de me kanik olarak uygulanmasından söz edemeyiz artık. USB düzeyin den yaratıcılık gerekiyor.

Çeşitlilik gösterirler «ki bu çok önemlidir», çünkü DSF'ye üye olma koşulu aramaksızın sendi ka örgütleri belirli bir üretim da lındaki özgül sorunlar temel üze rinde biraraya getirilir. Daha mesleki nitelikteki bu politikanın daha kesin olarak vurgulanması la USB, gelişime açısından yeni mayalar bulabilirler.

Bugün USB'yi meslekileştir mek, aynı zamanda bizzat kendi lerinin çok çeşitli dalları içerdik lerini dikkate almak demektir. Bu nedenle, USB'nin her biri içinde de, her üretim dalının özellikleri ne uygun ayrılmış çözümlemelere, politikalara ve girişimlere sahip olmak mutlaka gereklidir. Ve bu, yer yer, zaman zaman değil, sü rekli şekilde olmalıdır.

Bugün USB'yi meslekileştir mek, her şeyden önce, faaliyetle-

riyle ve bu faaliyetlerden ileri ge lebilecek tüm sonuçlarla birlikte, USB'nin, uluslar-üstü şirketlere karşı eylemin uğraş konularının merkezinde bulunduğunu ya da bulunması gerektiğini ilye kay ramayı içlerir. Ancak uluslar-üs tü şirketlere karşı eylem, DSF'nin bu alandaki eylemiyle tamamen aynı düzeyde değildir.

USB, bu alanda genellemeler in ötesine geçmeli; varolan tüm güçleri dikkate alarak yaşama ge çirilecek eylem araçlarını oluşt urma, teşvik etme ve eşgüdüm nî dîrme yeteneğini gösterebilm e için, kendi faaliyet alanlarında yer alan uluslar-üstü şirketler ü zerine ayrıntılı bir bilgilendirme ç a lışmasına girişmelidir.

USB'nin faaliyetini daha çok meslekileştirmek, uluslar-üstü ş ir ketler çerçevesinde savaşımı ge liştirmenin, daha sonuç alıcı bir bölgesel faaliyette bulunabilme nin, yaşamın gereklerine uygun -yani dünya işçilerinin mesleki ve genel istemleri uğrunda etkin savaşımına bağlı eylem pro gramları oluşturma gereklî ol duğu sonucunu doğuracaktır.

Bugün USB'yi meslekileştir mek, bölgesel ya da ulusal öl zel likleri ve dolayısıyla kârlara göre farklı bir faaliyetin ve eylemin ge reklikliğini gözönünde bulundur mak demektir.

Bugün USB'nin kendi kişilik lerini vurgulamak, aynı zamanda DSF-USB ilişkisinin incelenmesi ni içlerir.

USB, önce DSF'nin meslek «dâireleri» olarak kuruldu. On y il aşkın bir süreden beri USB, DSF'nin tüzüğü ile USB'nin her birinin kendi özel tüzüğü taraf ından yapılan düzenleme uyarınca egemenlikleri olan örgütler ş ek linde çalışmaktadırlar.

(Devam Edecek)

SÖZLÜK

ORGANİZMACI TOPLUM TEORİSİ

Biyoöizm'in burjuva toplum biliminde, insan toplumunu büyük ölçüde biyolojik bir orga nizmaya bir tutan, yapı ve ge lişimini, biyolojik gelişme yasa larına dayanarak açıklamaya ça lışan bir bilim.

Organizmacı toplum teorist nin baş temsilcileri Spencer, S. chaeffle, Spengler vb.'dir. Orga nizmacı toplum teorisi, faşist toplum düzeninin teorik kaynak larındandır.

ORTADAN KALDIRMA/ AŞMAK:

Gelişme süreci içindeki olum suzlama aşamasını bitirmeyen, diyalektik özgül bir kavram.

Belirli bir nitelik ortadan kal dırırsa, o nitelik olumsuzlanır ama aynı zamanda niteliğin so nuğu korunur ve daha yüksek bir basamağa yükselir. Buna göre ortadan kaldırmak: Olum suzlamak, korumak ve bir bütün olarak eskikenden daha yüksek bir basamağa yükseltmek de mektir.

OTOMASYON:

Üretim güçleri'nin toplumsal gelişme süreci bu sürecin olu şumu içinde, hem kapitalizmde, hem de sosyalizmde bilimsel-tek nik devrim'in bir parçası olarak gelişen ve toplumsal içerdiği mev out üretim ilişkileri sistemi tara fından belirlenen, nitelikçe yeni tip çalışma araçları doğur. Bu sürecin sonucu olan otomatik leştirilmiş makine sistemleri, tek

nik'in gelişmesinde en yüksek basamağı oluştururlar.

Otomatikleştirilmiş makine sis temleri tekniğinin belirgin özel liği, üretim süreçlerinin, sevk ve idare süreçlerinin, enformasyon işleme süreçlerinin vb. insanın doğrudan etkisi olmaksızın, elek tronik komuta ve ayar sistem lerine bağlanmış makine sistem leriyile yürütülebilmeleridir. Bu a landaki insan faaliyeti, söz ka nusunu süreçleri planlar, yönetir ve denetler. Otomatikleştirilmiş üretimde, işçi, doğrudan üretim sürecinin yanında yer alır, onu denetler, gözler ve bilimsel ola rak egemenliği altında tutar.

İnsan üretim sürecinde bir denetçi, bir düzenleyici oldu ğüde, çalışma da artık üre tim süreci içine o kadar çok hapsedilmiş görünmez. Artık, değiştirilmiş doğa nesnesini bir ara halka olarak kenetlenile nes ne arasına süren işçi değildir o, işçi, bir sanayi sürecine dönü ş türdüğü doğa sürecini kendisi ile nüfusuza altına aldığı inorga nik doğa'nın arasına arao ola rak sürer. Üretim sürecinin bağ etmeni (agen'ti) olmak yerine, üretim sürecinin yanında yer a lır. Bu bağlamda ne insanın kendisinin gerçekleştirdiği doğ rudan çalışma, ne de değeri len dirildiği zaman değil, onun ge nel üretim gücünün maledime si, onun doğa anlayışı ve doğa nın bir toplum elisim olan işçinin gelişen ve toplumsal içerdiği mev out üretim ilişkileri sistemi tara fından belirlenen, nitelikçe yeni tip çalışma araçları doğur. Bu sürecin sonucu olan otomatik leştirilmiş makine sistemleri, tek direği olarak görülür.

SPOR

Spor örgütünde 30 ayda 7 başkan değişti

• Spor örgütünde bugüne değin 17 Spor Bakanı 24 BTGM Futbol Federasyonu Başkanı görev aldı

• Türkiye'de 30 ayda 7 başkan değişirken İngiltere'de futbol federasyonu 24 yıldır işbaşında

Spor Teşkilatı yol geçen hanı oldu!..

Ankara, (ÖZEL) — Türkiye'de yöneticileri en çok değiştirilen örgütün BTGM olduğu yapılan bir araştırma sonucu ortaya çıkmıştır. Bu

güne kadar görev alan 17 Spor Bakanı, 24 Beden Terbiyesi Genel Müdürü ve 22 Futbol Federasyonu Başkanı ile yapılan hızlı değişikliklerin dünya genelinde de ilk sırayı aldığı anlaşılmaktadır. FIFA bülteninden edinilen bilgiye göre, futbol etkinlikleri yönünden dünyanın başta gelen ülkelerinden İngiltere'de Futbol Federasyonu 24 yıldır bu yana işbaşında bulunmaktadır.

Ülkede spor denince ilk akla gelen spor dalı olan futbol'da ise değişen yöneticiler yine rekor düzeyde erişmiş ve bugüne dek 22 Futbol Federasyonu Başkanı görev yapmıştır. İngiltere'de Futbol Federasyonu 24 yıldır işbaşında kalarak dünya genelinde bir rekorun da sahibi olmuştur.

Bunlar arasında Sabahattin Erman sadece 34 gün işbaşında kalarak dünya genelinde bir rekorun da sahibi olmuştur.

Ofsayt

BUGÜN 19 MAYIS Bugün Gençlik ve Spor Bayramı... Aradan geçen 60 yılda ne yapıldı? Ne yapılmadı? Ki, şike, doping derken sporu da yozlaştırıp berbat ettik... İşte en somut örnek. Tüm kulüpler birbirlerini suçlamaya başladılar. Şampiyonlukları şike ile gerçekleştirildiklerini söyleyerek birbirlerini suçluyorlar. Sanki kendileri sorumlu değilmiş gibi... Tüm bunlar olağan hale gelen olaylardı... Ama bugün 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı... Bayramda hatırlanacak güzel spor olayları bulamamak ve bunun yerine çirkinlikleri, çağ dışı olayları tartışmak... Ne denli acı değil mi? 19 Mayıs bunları gündeme getirebilir.

Altay-Trabzon F.Bahçe-Bolu

İzmir (ÖZEL) — Birinci lig önderi Trabzonspor bugün İzmir'de Altay'la karşılaşacaktır. Saat 17.00'de başlayacak olan karşılaşmayı TV naklen yayınlacaktır. Önder Trabzonspor bugün Altay'ı yenmesi halinde şampiyonluk şansını önemli ölçüde artıracaktır. Bu nedenle karşılaşma Trabzonspor açısından çok önemlidir. Karşılaşma ile ilgili olarak Trabzonspor Teknik Sorumlusu Özkan Sümer şu açıklamayı yapmıştır: "Altay'ı yenersek bu iş burada biter, şampiyonlukumuz ilanı ederiz. Yenilsek yarış devam eder. Benim düşüme lig ve kupayı bir Anadolu takımının kazanmasıdır. Eğer bu gerçekleşirse çok mutlu olurum."

FENERBAHÇE — BOLU

Öte yandan İstanbul'da önderin izleyicisi Fenerbahçe Boluspor'a karşılayacaktır. Saat 17.00'de İnönü Stadı'nda yapılacak olan karşılaşmaya Fenerbahçe mutlaka kazanmak için çıkacaktır. Bugünkü maçların ilginç

Universite ve Yüksek Okullar Futbol Şampiyonası Finalleri bugün Konya'da başlıyor

Türkiye'de köklü bir spor politikası saplanmadığından değişen yöneticiler ile birlikte sporumuzun yapısı da sık sık çarpılmaktadır. Uzmanlar bunu başarısızlığın önemli etkenlerinden biri olarak göstermektedirler.

Türkiye'de bugüne kadar görev alan Spor Bakanları şunlardır:

1 — Amil Artuz, 2 — Hayri Mümcüoğlu, 3 — Sıtkı Ulay, 4 — Necmi Ökten, 5 — Malik Yolaç, 6 — Şekip İnal, 7 — Kâmil Ocak, 8 — İsmet Sezgin, 9 — Sezai Ergün, 10 — Adnan Karakütük, 11 — Celaleddin Coşkun, 12 — Muhittin Yılmaz, 13 — Zekai Baloğlu, 14 — Ali Şevki Erek, 15 — Onal Sakar, 16 — Selahattin Kılıç, 17 — Yüksel Çakmur.

Antrenman küçük yaşta mı başlamalı?

Büyük sporcuların antrenmanları mutlaka küçük yaşlarda mı başlamaları gerektiği sorusu üzerinde büyük bir tartışma var. Federal Almanya'nın Saarbrücken Kenti sporu doktoru olan Prof. Dr. Walter Kindermann, büyük sporcuların mutlaka çok küçük yaşlarda ağır antrenmanlara başlamaları gerektiğini söylüyor. Profesörün, üniversitede verdiği konferansta, bir sporunun bireysel üstünlük geliştirilebilmesi için düzenli vücut idmanlarının buğ çağı öncesine ve sonrasında nasıl olduğunu inceledi. Kindermann, bu konuda kesin bir yargıya varılamadığını, bilimsel verilerin, buluş çağı öncesi ve sonrasında ağır idmanların fiziksel yeteneği geliştirdiğine ilişkin hiçbir kanıtın doğrulanmadığını bildirdi.

Bugüne kadar ki bilgiler, buluş çağı sonrasında ki antrenmanların fiziksel yetenek için yeterli olduğunu doğruluyor. Birçok dünya şampiyonu sporunun, antrenmanları bu dönemden sonra başladıkları bilinmektedir.

Profesör, bütün bunlara karşın, çocukların küçük yaşta dayanıklılık kazanmalarını sağlayıcı eğitime sokulmalarına ilişkin olarak tıbbi hiçbir engel bulunmadığını da kaydediyor. Okullardaki spor derslerinin çocukların fiziksel gelişmelerine destek verecek biçimde düzenlenmesi gerektiği de kaydedildi.

Bu kez de maratona yabancı atlet katılmıyor

19 MAYIS MARATONU BUGÜN KOŞULUYOR

• YARIŞMA 19 MAYIS STADYUMU'NDA SAAT 9.20'DE SAMSUN'DAN GETİRİLEN TOPRAK VE TÜRK BAYRAĞININ CUMHURBAŞKANINA VERİLDİĞİ ANDA BAŞLAYACAK

Kısa... kısa...

YELKEN YARIŞMALARI BUGÜN YAPILIYOR

ANKARA, (A.A.) — 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle, Yelken Federasyonu'na düzenlenen 19 Mayıs Kupası Yelken Yarışları bugün Samsun'da yapılacaktır.

19-22 Mayıs günleri yapılacak yelken yarışlarına otuz sporcu katılacaktır.

KARAKUCUK YARIŞMALARI DÜN BAŞLADI

ANKARA, — 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı nedeniyle, güreş federasyonu'na düzenlenen 10 Mayıs Karakucuk Güreş yarışmaları dün Van'da başlamıştır.

İki gün sürecek olan Karakucuk Güreş yarışmalarına yaklaşık 200 güreşçinin katılacağı güreş federasyonu yetkililerince açıklanmıştır.

DIYARBAKIR-BEŞİKTAŞ MAÇI 17.00'YE ALINDI

ANKARA, (A.A.) — Yarın oynanacak olan Diyarbakırspor - Beşiktaş maçı futbol federasyonu tarafından saat 17.00'ye alınmıştır.

Öte yandan Diyarbakırspor - Beşiktaş takımlarının lig maçından önce oynanması gereken genç takımlar maçı da başka bir güne ertelenmiştir.

Ankara (A.A.) — Büyük kurtarıcı Atatürk'ün Samsun'a ayak basmalarının 60'inci yıldönümüne rastlayan geleneksel 19 Mayıs maratonu, bu sabah Ankara'da koşulacaktır.

Yarışma 19 Mayıs stadyumunda sabah saat 9.20'de, Samsun'dan getirilen toprak ve Türk bayrağının Cumhurbaşkanına verildiği esnada startla birlikte başlayacaktır.

42 km. 195 ml.lik yarışta, bayram gösterileri devam ederken atletler anıtların çevresinde bir tur attıktan sonra belirli parkurlarda yarış sürdürecekler ve tekrar 19 Mayıs stadyumunda yarışa bitireceklerdir.

Her yıl uluslararası düzeyde yapılmasına rağmen bu yıl yabancı atletlerin katılmayacağı 19 Mayıs maratonunda mücadele edecek atletlerimiz şunlardır:

Veli Ballı, Altan Türkert, Necmettin Sağlam, Musa Kalemoglu, Hüseyin Yıldırım, Murat Taşoğlu, Abdurrahman Sorgucu, İsmail Yılmaz, Vedat Altöz, Süleyman Dursun, Mehmet Terzi, Bayram Şahin, Hasan Saylan, Turgay Özü, Dursun Aytaç, Yaşar Erboz, F. Bayram Hacı, Ahmet Ünal, Halil Ekici, Mehmet Berber, Sadık Salman, ve Nurettin Karaman.

Yarışın favorisi olarak 19 maratonumuz Veli Ballı ile geçen yıl 19 Mayıs maratonunu kazanan Sadık Salman gösteriliyor.

Fıratlı ve Tagay Balkan Atletizm Kongresine katılacak

Ankara, (A.A.) — 25-26 Mayıs tarihlerinde Atina'da düzenlenecek Balkan Atletizm Kongresine Atletizm Federasyonu Başkanı Jerri Fıratlı ve Atletizm Federasyonu Üyesi Refik Tagay katılacaklardır.

Refik Tagay'ın verdiği bilgiye göre, kongrede Balkan Atletizm Oyunları, Balkan Koşusu ve Balkan Gençler Şampiyonası tözük ve reglamlarının yeni şekilleri ile çeşitli konular görüşülüp karara bağlanacaktır.

Jerri Fıratlı ve Refik Tagay 23 Mayıs'ta Atina'ya gidecekler, 28 Mayıs'ta yurda döneceklerdir.

1,5 milyona yapılan Simav sahasında maç yapılmasına izin verilmiyor

Simav — Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından geçen yıl 1,5 milyon lira harcama yapılarak yaptırılan Simav stadında maçların yapılmasına izin verilmemesi taraftarlar arasında tepki ile karşılanmaktadır.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Simavspor Kulübü Başkanı Ferit Aktan şöyle şunları söylemiştir:

"Geçen yıl Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından 1,5 milyon liraya yaptırılan şehir stadında Kütahya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğüne 2 amatör kulme maçlarının yapılmasına izin verilmemesinin nedenlerini bir türlü anlayamadık. Takımlarımız kendi içlerinde sahaya bulunmasına rağmen Gediz ve Emet sahalarda maç yapmaktadırlar. Bu sporcularımız maddi ve manevi olarak zarara sokmaktadır. Öte yandan Simav şehir stadı 19 Mayıs'tan önce kendi kaderine terk edilmiştir. Bu durumu ilçe halkında ciddi protesto etmektedir. İlgililerin bu konuda bilere yardımcı olmasını bekliyoruz."

At Yarışları

Alev ANAKÖK

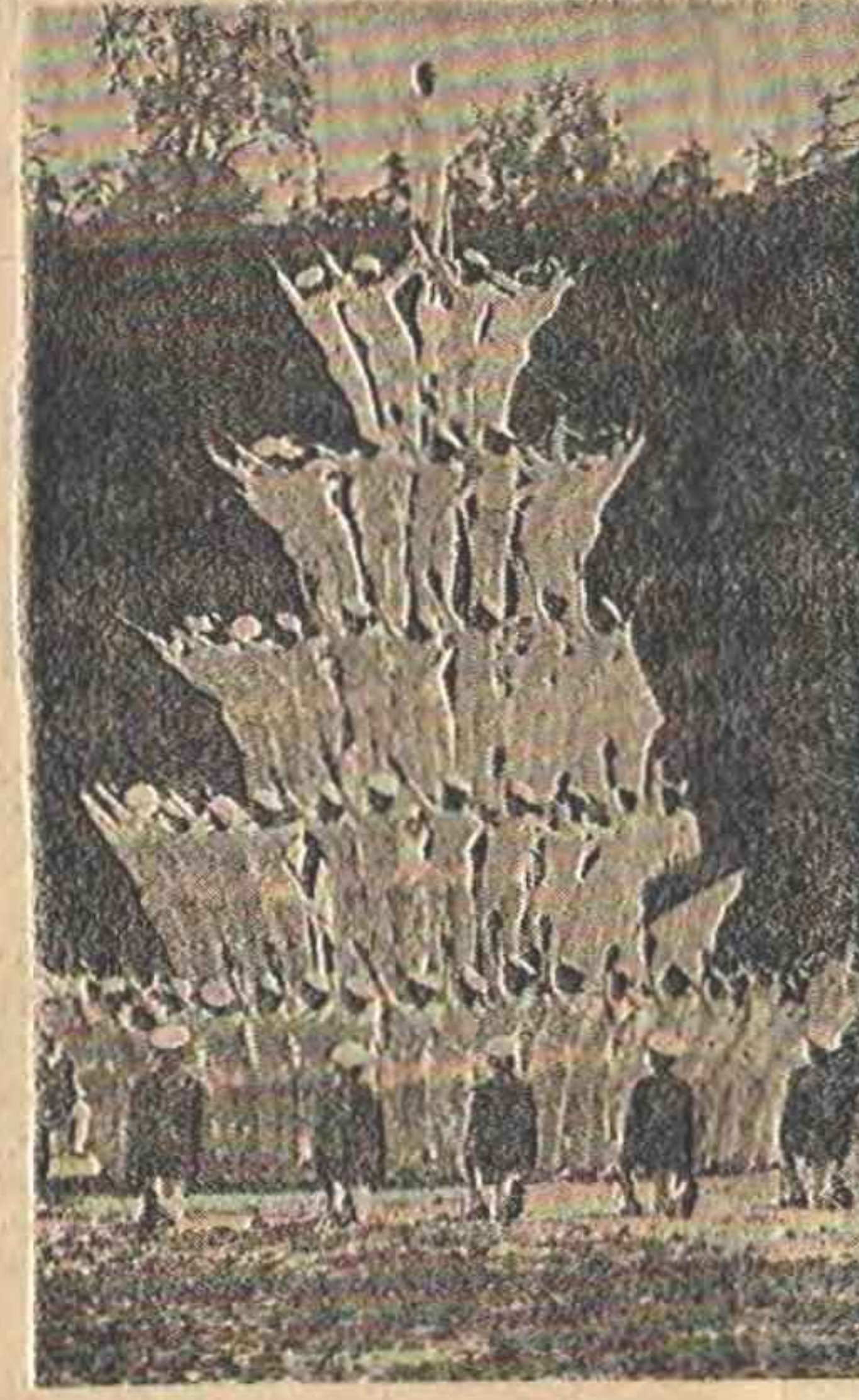
1. KOŞU: F. Hatife P. Kartaca S. Ağkar
2. KOŞU: F. Denizhan P. Snap Shot S. Kameniverno
3. KOŞU: F. Yağmur P. Şetika S. Balbul
4. KOŞU: F. Vovos P. İstiklal P. Buhara S. Ebru
5. KOŞU: F. Dynamite H. P. Balit P. Gulden S. Dözer
6. KOŞU: F. Huvarda P. Karafotoy P. Doruk S. Halime

TRT

TV

Program- Haber- Eleştiri

«RAMAZAN ÖZEL» PROGRAMININ HAZIRLIĞI BAŞLADI

Törenen bir görüntü.

19 MAYIS ÖZEL PROGRAMI

09.00'da 19 Mayıs Spor ve Gençlik Bayramı nedeniyle Ankara 19 Mayıs alanında yapılacak törenleri naklen izleyebilirsiniz.

«Evdeki Doktor»

Dizi programının bugünkü bölümünde «Aman kumara dikkat» adlı film gösterilecek. Bu bölümde, uyanık bir tip öğrencisi, arkadaşlarını kumara alıstırarak istemektir. Öğrenciler arasında hemen yayılan bu tutku, hem dışındaki kumarhanelerin, hem de Prof. Lohus ile Dekan'ın başına dert olur.

«Sınav»

Flipper: Dizi'nin «Sınav» adlı bölümünde, bir bilim adamı, yunuslardan yararlanarak bir deney yapmak ister. Bu deneyde Flipper'i de kullanmayı amaçlanmaktadır. Ama bu Bud'un hoşuna gitmez.

«Zaman Tüneli»

Zaman Tüneli'nde «Sihirbaz» adlı bölüm yer alacak. Tarihin ünlü sihirbazlarından Kral Arthur'un danışmanı Merlin, Zaman Tüneli'ne bulunduğu işe gelir. Bu olay bir sürü karışıklığa yol açacaktır.

Gençlik sorunları

10.10'da Gençlik Sorunları Jülide Goltzar bir gençle yaptığı karşılıklı söyleşide tartışacak. Bir çok sorunun dile getirildiği bu program izlenmelidir.

10.15'de «GENÇLİK» programı, televizyon çocuk yayıncılığına hazırlanmış, 19 Mayıs Gençlik Haftası nedeniyle gündüz gençliğin sorunları gündeme getiriliyor.

«Ummadık taş»

Beş Dakika'nın «Ummadık Taş» adlı bölümü, okulların kapanmasına yakın düzenlenen yıl sonu törenleri konu ediliyor. Özellikle törenlerin niteliği yüklediği maddi yük tartışılıyor.

«Yurdun sesi»

«Yurdun Sesi» programını Mehmet Özbek sunacak. Ekranda izleyeceğimiz halk müziği sanatçıları: Ali Güllü, Necla Akben, Mine Yalçın, Saadet Yılmaz Bırgan, Soner Özbiçen, Ömer an ve Bilge Şan.

«Televizyon ile öğretim» konulu seminer Eskişehir'de yapılacak

Eskişehir — Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Fakültesi'ne bağlı «Televizyon ile Öğretim ve Eğitim Fakültesi» ile «Stüdyo Hamburg TV ile Eğitim Enstitüsü» tarafından ortaklaşa düzenlenen Eğitim Teknolojisi Semineri, 28-31 Mayıs tarihleri arasında Eskişehir'de yapılacaktır.

Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi yetkililerinden alınan bilgiye göre, birincisi geçtiğimiz yıl yapılan seminerin bu ilki konusu «Gelişmekte olan ülkelerde televizyon ile öğretim stratejisi kavramları olarak saptandı.

Bundan önce, yayınlanan Ramazan programlarından farklı olarak hazırlanan bu Ramazan Özel Programı, daha çok hayata yönelik, mistik düşüncelerden uzak olacaktır.

Ankara Televizyon Müdürü'nün denetiminde hazırlanan bu programın bir bölümünü Ankara Televizyonu Kültür Şubesi, diğer bir bölümünü ise Ankara Televizyonu Müzik-Eğlence Şubesi gerçekleştiriyor.

Herhangi bir din veya dinsel eğitimin önderliğinin yapılmayacağı programın 20'er dakikalık olarak her gün yayınlanacak «İftara Doğru» adlı bölümünde Kur'an-ı Kerim, Türkçe açıklamaları, Yunus Emre, Karacaoğlu gibi şairlerin şiirleri yer alacak. Bu bölümdeki sohbet konuşmacıları, ise daha çok bilimsel, sosyal, sevgi, kardeşlik, yanlış ürfecilik, tutuculuğa karşı konulardan oluşacak.

Müzik Eğlence Şubesi'nin hazırladığı ve her akşam bir sanatçıyla izleyicilere ulaştırılacak bölümde ise meddah, skeç, Karagöz, orta oyunu, saz eserleri, kanto ve türküler yer alacak.

Gökyüzü özel sektörün emrinde

- Bursa Hava Yolları (BAL)'ndan sonra Ege Hava Yolları adı altında yeni bir Anonim Şirket kuruluyor
- Sanayi Bakanlığı, Ege Hava Yollarının kurulması için 132 milyon lira tutarında kolaylık sağladı

Şimdi de Ege Hava Yolları devreye girdi

Ankara, (ANKA) — Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ege Hava Yolları İşletmecilik A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek 315 milyon liralık bir yatırım için 132,5 milyon liralık kolaylık sağladı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 3 Kasım 1978 tarihinde başlatılan Ege Hava Yolları İşletmecilik Şirketi'nin yatırım projelerini inceleyerek 9 Nisan 1979 günü itibarıyla düzenlediği teyit belgesinde, iş kapasitesini 1980 yılını takip eden 4 yıl için 71 yolcu olarak belirledi.

DÖVİZ GEREKSİNİMİ

Yatırıma konu olan 9 uçak 3 helikopter için 5 milyon 215 bin 897 dolar tutarında döviz gereksinimi duyulduğu belirtildi. Düzenlenen teyit belgesinde, yatırım finansmanının 107 milyon 500 bin lira bölümlerine ayrılmış, eşit tutardaki bölümlerin ise sağlanacak orta ve uzun vadeli kredi, kredi letme kredileri ve dış kredi yoluyla karşılanması öngörüldü.

Ege Hava Yolları Şirketi, yabancı turist taşıyarak, yıllık işletme gelirinin yüzde 50'ini döviz kazandırıcı hizmetlerden döviz elde edecek şekilde işletme yapma taahhüdünde bulundu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, söz konusu şirket için değeri 100 milyon lirayı bulan yüzde 100 oranında gümrük bağışıklığı ve yüzde 30 oranında, 32,5 milyon liralık yatırım indirimi kolaylıkları sağladı. Ancak, şirketin bu kolaylıklardan yararlanabilmesi için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bazı özel şartlar getirildi. Buna göre, şirket en geç 9 Ekim 1979 tarihinde yatırım milyon lira olan sermayesini, 107 milyon lira arttırarak, 107 milyon 500 bin liraya çıkartacaktır. Ayrıca, Ulaştırma Bakanlığı'ndan alınacak nihai uçuş izni (işletme sertifikası)'nın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na tevsih edilmesi istendi.

- Şirketin kurulması için 215 bin dolar döviz girdisi gerekiyor

Çalışanların yönetime katılması gündeme getiriliyor

- 23 MAYIŞTA KONU İLE İLGİLİ SEMİNER BAŞLIYOR

Ankara (ANKA) — İşletmeler Bakanlığı ve Devlet Yatırım Bankası tarafından düzenlenen «Kamu kesiminde çalışanların yönetime katılması» konulu seminer 23 Mayıs Pazartesi günü başlatılacaktır.

İşletmeler Bakanlığının alınan bilgiye göre seminerin açılışına Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Çalışma Bakanı Bahri Ersoy, Köylüleri ve Kooperatifleri Bakanı Ali Topuz ve İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoglu katılacaklardır.

Dişleri Bakanlığı'nın İsmail Erez Konferans Salonunda yapılacak kararlaştırılan toplantının ikinci gününde aynı konularda tartışma ve paneller yer alacaktır.

Guraba hastanesi baş hekimi için önlem isteniyor

- Hasfane personeli konu ile ilgili olarak Devlet Bakanı Enver Akovaya başvurdu

İstanbul, (A.A.) — Vakıf Guraba Hastanesinde Başhekimlik görevini yapmakta olan Doçent Dr. Mazhar Özman'ın baskısından yakınarak önlem isteyen 42 hemşire, 10 doktordan sonra dün de 60 yardımcı personeli, Devlet Bakanı Enver Akova'ya başvurarak «Baskı ve zulüm uygulamasına karşı önlem» istedikler.

Vakıf Guraba Hastanesinde çalışmakta olan 47 yardımcı personelin Akova'ya çektiği telgrafta şöyle denildi:

«Vakıf Guraba Hastanesi yardımcı hizmet personeli olarak Başhekim Mazhar Özman İdare Müdürü Mesut Turan'ın uyguladığı baskı ve zulme bir çare bulunması için gerekenin yapılmasını saygılarımızla arz ederiz.»

Öte yandan, Başhekim Doç. Dr. Mazhar Özman'ın bazı doktorlara karşı ağır suçlamalar biçiminde gelişen baskı ve sindirme eylemlerine giriştiği bildirildi.

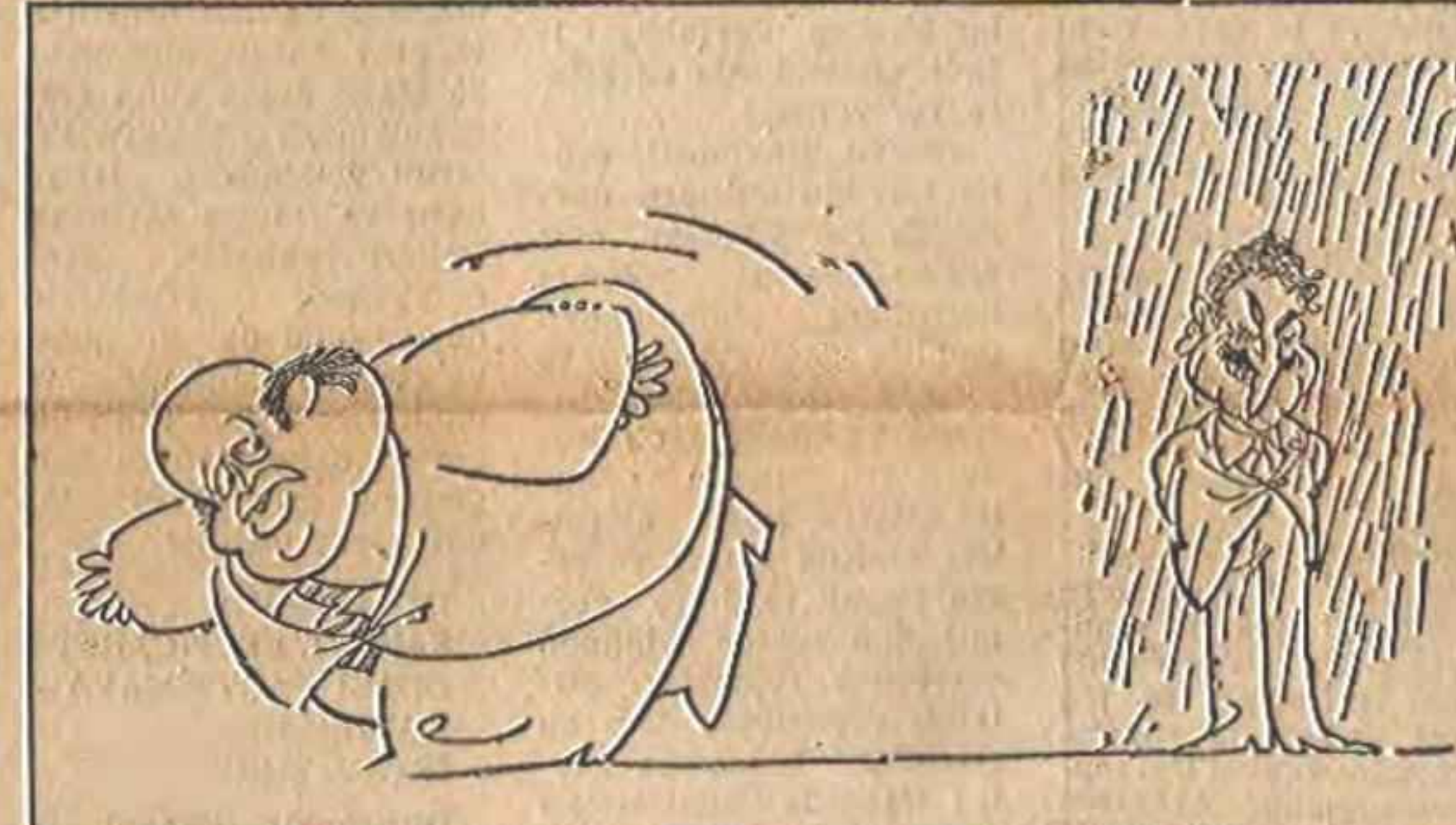
Örümcek çıkan Yeni Rakı şişelerinden biri

ÖRÜMCEKLI RAKI SEVERMİSİNİZ?

- Van ve çevresine gönderilen fekel rakılarından Örümcekler çıkıyor

Van, (A.A.) — Tekel tarafından son zamanlarda üretilen ve Van bölgesine gönderilen rakılardan çıkan örümcekler nedeniyle Van ve çevresinde oturan yurttaşlar, rakı içmekten vazgeçtiklerini ifade ediyorlar.

İçki tiryakileri tarafından tepki gören bu olay zaman zaman sert eleştirilere yol açıyor. Gümrük ve Tekel Bakanlığının halkın sağlığıyla oynadığını ileri süren tiryakiler, «Sayın Bakan her gün değişik sözler verinceyi yerde fabrikalarını denetlesin» diyorlar.

Gündüz Ökçün, Japonya Başbakanı ile görüştü

- Dişleri Bakanı Ökçün, Japon Başbakanı Ohira'yı Başbakan Ecevit adına Türkiye'ye davet etti
- Kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan Türk heyeti, Katar'da inşaat incelemeleri yapıyor

Tokyo, (A.A.) — Japonya'da bulunan Dişleri Bakanı Gündüz Ökçün, dün Japonya Başbakanı Masayoshi Ohira tarafından kabul edildi. Yapılan görüşme sırasında Dişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Türkiye'nin bugün «saat güllüklerle karşı karşıya olduğunu belirtti. Ancak, Ökçün, bu güçlükleri aşmak için olanaklara sahip bulunduğunu da kaydetti.

Türkiye ile Japonya arasındaki ilişkilerin gelişeceğini umduğunu söyleyen Ökçün, Japon Başbakanı Ohira'yı Başbakan Bülent Ecevit adına davet etti.

TÜRK EKONOMİK HEYETİ KATAR'DA

Öte yandan, Türkiye'nin dışsattım olanaklarını belirlemek için çeşitli kuruluşlarla temaslara yapmak amacıyla 10 Mayıs'ta Cidde'ye giden kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan Türk ekonomik heyeti, Suudi Arabistan'daki temaslarnı tamamlayarak Katar'ın başkenti Doha'ya gitti.

On iki kişiden oluşan Türk heyetinin Suudi Arabistan'ın Cidde ve Riyad kentlerindeki temaslarnı sırasında mühendislik ve inşaat alanlarında Türk kamu ve özel sektör kuruluşlarının iş olanaklarını belirleyerek, bu konudaki girişimleri destekleyecek bazı önlemler üzerinde görüşmelerde bulunduğu bildiriliyor.

Başbakanlık Danışmanı Nefat Erdor başkanlığındaki kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan Türk heyeti, Katar'ın başkenti Doha'daki temaslarnı sırasında müteahhit müşavirlik hizmetleri yapan Türk kuruluşlarının iş alanları konusunda ilgililerle görüşmelerde bulunacağı ve Katar'daki temaslarnı 19 Mayıs'ta tamamlayarak yurda döneceği bildirildi.

Şimdi de ata nal yok.

Şimdi de nal sıkıntısı başladı

Kütahya, (A.A.) — Mazot yokluğu nedeniyle traktörlerinden vazgeçerek eskiye dönen ve hayvanlarını karasabanlara koşan Simavlı çiftçiler şimdi de hayvanlarına nal bulamamaktan yakınıyor.

İlçe ve köylerdeki nalbantlar önün de biriken çiftçiler, «dünyanın parasını vererek traktör aldık. Ama mazot bulamayınca çareyi eskiye dönmekte bulduk ve hayvanlarımızı koşmaya başladık karasabanlarımızla. Ama şimdi de bu hayvanlarımıza nal bulamıyoruz» diyorlar.

Kuyumcuların direnişi sürüyor

Altın fiyatı yeniden yükseliyor

- Kuyumcu şikayetinin, altın kaçakçılığına karşı önlem alınmasından doğduğu öne sürülüyor.

Haber Merkezi — İstanbul'da kuyumcuların, hükümetin yeni uygulamalarına karşı başlattığı direniş sürerken, altın fiyatlarında yükselme başladı. 24 ayar külçe altının fiyatı bir günde 350 liradan 380 liraya yükseldi. Dünya piyasalarında altın fiyatının daha da yüksek olması nedeniyle özellikle İstanbul'a gelen turistlerin çok miktarda mücevher aldıkları gözlemlendi.

KUYUMCULARIN DİRENİŞİ

Kuyumcuların bir süre önce başlattıkları direnişin, hükümetin uygulamaya koyduğu önlemlerle altın kaçakçılığına karşı önlem alınmasından kaynaklandığı öne sürülüyor. Yılda 100 bin ton kaçak altının yurt dışından Türkiye'ye girildiği belirtilen Maliye Bakanlığı yetkilileri, bu kaçakçılığın 750 milyon dolar döviz kaybına yol açtığını açıkladılar.

Bu arada Türkiye'de satışta altınlar, Lübnan ve Faslılara damgasızın bulunduğu da belirtilen yetkililer, bu damgalı taşıyan altınların kaçak sokulduğuna dikkati çektiler. Kuyumcuların, altın kaçakçılığına bir ölçüde önyemek olan devlet tutuma zorunluluğu ve işlenen tüm altının damgalanması gibi koşullar karşısında zor durumda kaldıkları ve artık kaçak altın ile üretim yapmalarının zorlaştığını bildirdiler. Kuyumcuların direnişinin buradan kaynaklandığı ileri sürülüyor.

ALTIN FİYATLARI YÜKSELİYOR

Türkiye'de 10 gündür süregelen düşüş kaydeden altın fiyatlarında yeniden yükselme başladı. Bildirildiği gibi, altın fiyatlarının dünya borsalarında devamlı artış göstermesine rağmen, Türkiye'de sürekli düşüş gözlemleniyordu. Örneğin, geçtiğimiz hafta içinde, dünya borsalarında altın gramı 400-405 lira arasında işlem görürken, Türkiye'de altının gramı 350 liraya kadar düştü.

Önceki gündü uygulamadaki gramı 350 lira olan 24 ayar külçe altının fiyatı, dün 380 liraya kadar yükseldi.

Bu arada, 24 ayar altının gramı 380 liraya yükseldi. 22 ayar altın 345 liraya, 18 ayar altın 285 liraya ve 14 ayar altın da 220 liraya çıktı. Külçe altındaki bu yükselme, doğal olarak normal altın fiyatlarını da etkiledi. Geçtiğimiz günlerde 2 bin 600 liraya kadar düşen Cumhuriyet - Atatürk altını 2 bin 900 liraya satıldı. 19 ayar altın 4 bin 400 liraya, Resat altını 5 bin 500 liraya, Hamit altını 3 bin 300 liraya, Azra altını ise 2 bin 700 liraya yükseldiler.

USAŞ grevi yabancı uçak şirketlerinin seferlerini etkiledi

- HAVA - İŞ: «İŞVERENİN TUTUMUNU SÜRDÜRMEK» HAVASINDE GREV SÜRECEK

İstanbul (A.A.) — Hava İş Sendikası'nın «USAŞ» Uçak Servis Anonim Şirketi'nin Yeşilköy Hava Limanı'nda bulunan «Ecevit» geces başlattığı grev nedeniyle 73'e yakın yabancı uçak şirketinin yer ve ikram hizmetleri tamamen durdu.

Dün sabah Roma - New York seferini yapacak olan Pan-Amerikan ve Belgrad seferini yapacak Yugoslavya Hava Yolları uçakları Yeşilköy Hava Limanı'nda beklemekteyken kaldı.

Öteyandan, bazı yabancı hava yolu şirket yetkilileri, bu durum karşısında dün yapılacak seferlerin iptal edildiğini, grevin devamı halinde seferlere bir süre ara verilmek zorunda kalacaklarını bildirdiler.

Dış piyasada altın fiyatı en yüksek noktaya çıktı

- ZÜRİH BORSASINDA BİR ONS ALTIN 253 DOLARA SATILIYOR

Diş Haberler Servisi — Dış piyasalarda altın fiyatları tarihin en yüksek noktasına ulaştı. Önceki gün Londra ve Zürih borsalarında altın bir onsunun 257,85 dolardan işlem gördüğü gözlemlendi.

Avrupa'nın en büyük altın borsası olarak bilinen Zürih borsasında da altının Londra borsasına paralel olarak 257,85 dolardan işlem görmesi ahualar tarafından şaşkınlıkla karşılandı.

Bilindiği gibi, altında bir ölçü birimi olarak kullanılan ons, 23 gram bir ağırlığa denk düşüyor.

KISA... KISA...

MKE'de irade beyanı

ANKARA — MKE Kurumunda yetkili sendikaların irade beyanı ile seçilmesi yoluna karar verilmesi üzerine, Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Çetin Zilan'ı ziyaret eden MKE İşçileri, fabrikalarında tüm yönetim kadrolarının faaliyetlerden oluştuğu ve sıkı yönetim koşulları dikkate alındığında yapılacak irade beyanının işçilerin gerçek iradesini göstermeyeceğini bildirdiler. Görüşmede bir ara Çalışma Bakanı Bahri Ersoy'da bulundu. Ersoy irade beyanının yapılmasının partisinin bir kararı olduğunu bildirdi.

İzmir'de gazyığı darlığı

İZMİR — Ege Bölgesi ve İzmir'de gazyığı darlığının başladığı bildirildi. İzmir Rafinerisi Bölge Müdürü Güngör Karaoğuz, ham petrol darlığı nedeniyle gazyığı üretiminde aksama olduğunu doğruladı. Karaoğuz, üretim noksanlığı nedeniyle piyasaya ancak günde 120 ton gazyığı verilebileceğini söyledi. «Normal üretim dönemlerinde bu miktar 400 - 500 ton arasında değişmekteydi. Ancak ham petrol gelimi ile birlikte yenid eski üretim düzeyine düşmüştük» dedi.

Ataş'a 19 bin ton petrol geldi

MERSİN — Mersin'deki ATAŞ Rafinerisine Dörtüydün yerli ham petrol taşıyan «Mersin Tanker», dün sabah yine Dörtüydün dolun tesislerinden 19 bin ton ham petrol getirdi. Ham petrolün ATAŞ Rafinerisinin tanklarına pompalandığı bildirildi. Halen yüzde 40 kapasite ile üretimi sürdüren Mersin ATAŞ Rafinerisinde günde ortalama 35 bin varil ham petrol işleniyor.

32. Daktilografi şampiyonası

İSTANBUL — 32. Türkiye Daktilografi Şampiyonası dün İstanbul Ticaret Odası salonlarında 53 ilde den 33'ü erkek, toplam 66 yarışmacının katılımı ile yapıldı. 32'nci gençler, 22'nci tecrübeliler ve 5'inci şampiyonlar olmak üzere 3 dalda yapılan yarışmaların değerlendirilmesi ayrıca mekanik ve elektronik makineler ayarına göre de belirlenecek.

AP, Uğur'a soru yöneltti

ANKARA — AP Antalya Milletvekili Galip Kaya, Millî Eğitim Bakanı tarafından yanıtlanması isteniyen soru önergesinde, Antalya'da 1 Mayıs yürüyüşüne katılan TÖB-DE'ye ilişkin olarak çeşitli sorular yöneltti. Soru önergesini dün Millet Meclisi Başkanlığına veren Kaya TÖB-DE üyelerinin yürüyüşte kullandıkları sloganların suç olduğunu öne sürdü ve «bu kabul hareketleri tasvip ediyor musunuz?» dedi.

İmalat Sanayi anket çalışması

ANKARA — Devlet İstatistik Enstitüsü'nün düzenlediği imalat sanayi sektörünün 1978 yılı imalat sanayi anketi alan uygulamasının başlatıldığı bildirildi. Devlet İstatistik Enstitüsü'nden dün yapılan açıklamada, anket çalışmasının, Türkiye sanayi kesiminin sosyal ekonomik yapısını saptamayı ve beş yıllık plan ve programların hazırlanmasında gerekli verileri derlemeyi amaçladığı belirtildi.

KÖY-KOOP'un dış satımları

İZMİR — KÖY-KOOP İzmir Birliğinin, bazı Avrupa ve Orta-Dogu ülkelerine yapacağı dışsattım ön hazırlıklarını tamamladığı bildirildi. KÖY-KOOP İzmir Birliği Genel Müdürü Rıza Nur Barutcu, Fransa, Almanya, Avusturya, Romanya, Belçika ve İran'a yapılacak dışsattım için hazırlıkları tamamladığını söyledi. «Birlik olarak köyden senmeyecek bir bağlantı gerçekleştireceğiz» dedi.